

PROGRAM ROZWOJU I WSPIERANIA PRZEDSIĘBIORCZOŚCI W GMINIE BARLINEK

na lata 2012 - 2020

BARLINEK

Barlinek 2011

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP.....	3
2. Diagnoza stanu obecnego.....	5
2.1. Gospodarka.....	5
2.2. Rynek pracy.....	16
2.3. Turystyka.....	22
2.4. Edukacja i szkolenie kadr.....	26
2.5. Infrastruktura.....	29
2.6. Infrastruktura okołobiznesowa.....	35
2.7. Potencjał inwestycyjny.....	38
3. Identyfikacja problemów.....	39
4. Analiza SWOT.....	45
5. Wizja i analiza celów.....	51
6. Wdrażanie Programu oraz jego monitorowanie.....	57
Załącznik nr 1: Harmonogram działań.....	63

1. WSTĘP

Gmina Barlinek w marcu 2011 r. podpisała porozumienie o współpracy przy realizacji projektu systemowego ***Decydujmy Razem.** Wzmocnienie mechanizmów partycypacyjnych w kreowaniu i wdrażaniu polityk publicznych oraz podejmowaniu decyzji publicznych* realizowanego w ramach Działania 5.3 *Wsparcie na rzecz realizacji Strategii Lizbońskiej*, Priorytetu V *Dobre rządzenie* w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego z Fundacją Rozwoju Demokracji Lokalnej z siedzibą w Warszawie. Jednym z zadań projektu jest przetestowanie mechanizmów udziału reprezentantów różnych grup i środowisk społeczności lokalnych w tworzeniu dokumentów programowych – dla powiatu w obszarze polityki publicznej zatrudnienia i rynku pracy. Zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt. 17 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001 r. nr 142 poz.1592 z póź. zm.) powiat wykonuje określone ustawami zadania publiczne o charakterze ponadgminnym w zakresie przeciwdziałania bezrobociu oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy. Tak więc opracowanie i przyjęcie Programu Rozwoju i Wspierania Przedsiębiorczości w Gminie Barlinek na lata 2012-2020 jest realizacją zadań określonych w projekcie *Decydujmy razem* oraz w ustawie o samorządzie powiatowym.

W ramach projektu powołany został Zespół do spraw partycypacji w składzie:

Łukasz Stankiewicz	Animator projektu, radny Rady Miejskiej w Barlinku
Krzysztof Paszek	Koordynator Gminny, Kierownik Referatu Rozwoju Gosp. w Barlinku
Krzysztof Badora	Prezes Towarzystwa Walki z Kłectwem Oddział w Barlinku
Andrzej Binkowski	Organizacja Przedsiębiorców Barlinek, PHU „ABS”
Elżbieta Cielecka	Skarbnik Organizacji Przedsiębiorców Barlinek, firma ROMAX
Tomisław Cieślewicz	Dyrektor Zespołu Szkół Ponadpodstawowych nr 2 w Barlinku
Bartłomiej Czerwik	Wiceprezes Stowarzyszenia „Muzyczny Barlinek”, serwis „Aktywny Barlinek”
Jan Czerwiński	Urząd Miejski w Barlinku
Marcin Jarosz	FHU HELPDESK SERWIS IT
Elżbieta Kasperkiewicz	radna Rady Miejskiej w Barlinku, Publiczne Gimnazjum nr 2
Ireneusz Kostka	Prezes Stowarzyszenia „Lider Pojezierza”
Andrzej Lachowicz	Informatyk, Urząd Miejski w Barlinku
Ewa Makowska	Powiatowy Urząd Pracy w Myśliborzu
Tadeusz Niewiadomski	Organizacja Przedsiębiorców Barlinek, PH-U MARKETING
Kinga Retkowska	Towarzystwo Miłośników Barlinka wydawca „Echo Barlinka”

Paulina Sawicka	mieszkanka Barlinka
Edward Skąlecki	Przewodniczący Organizacji Przedsiębiorców Barlinek, ESTO Sp. z o.o.
Michał Sujkowski	Centrum PROMO
Radosław Szajda	PH Maral, portal eBarlinek
Krzysztof Wołczyk	Prezes Stowarzyszenia „Muzyczny Barlinek”
Henryka Zarębska	Ośrodek Pomocy Społecznej w Barlinku

Niniejszy dokument powstał przy współpracy z Elżbietą Singer Ekspertem Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej.

2. Diagnoza stanu obecnego

Gmina Barlinek	
Województwo	zachodniopomorskie
Powiat	myśliborski
Rodzaj gminy	miejsko- wiejska
Prawa miejskie	1278 r.
Powierzchnia gminy	258,00 km ²
Mieszkańcy ogółem (XII 2010)	19530
Liczba miejscowości w gminie	50
Sołectwa	19
Podmioty gospodarcze (XII 2010)	1968
Gminy partnerskie	<ul style="list-style-type: none">• Schneverdingen• Eksjö• Courrieres• Prenzlau• Gryfino

2.1. Gospodarka

Na podstawie danych z Głównego Urzędu Statystycznego na koniec 2010 r. w Gminie Barlinek było zarejestrowanych 1968 podmiotów gospodarczych.

W porównaniu do grudnia 2006 r., gdzie zarejestrowanych było 1746 firm nastąpił wzrost o 11.28% (222 podmioty gospodarcze). W okresie ostatnich pięciu lat najwyższy roczny wzrost odnotowano w 2009 r. o 4.32%. Spośród 1968 firm zarejestrowanych w 2010 r. 404 podmioty to przedsiębiorstwa działające na obszarze wiejskim gminy. W porównaniu do 2006 r. ilość ich zwiększyła się o 21.28%. Z danych GUS wynika także, że rośnie liczba podmiotów gospodarczych wyrejestrowanych z ewidencji działalności gosp. W 2009 r. wyrejestrowano w gminie 130 podmiotów gospodarczych a w roku 2010 r. już 149.

Nazwa gminy	Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON				
	2006	2007	2008	2009	2010
Barlinek	1746	1791	1834	1917	1968
Dębno	2069	2075	2105	2197	2232
Myślibórz	1827	1905	1926	1975	2018

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS w Szczecinie.

Porównując sytuację z wybranymi gminami z Powiatu Myśliborskiego można zaobserwować, że w Gminie Dębno na koniec 2010 r. zarejestrowanych było 2232 podmiotów gospodarczych. W porównaniu do 2006 r. jest to wzrost o 7.3%. W Gminie Myślibórz w analogicznym okresie zwiększyła się liczba firm o 9.46%.

Głównymi pracodawcami w Gminie Barlinek są:

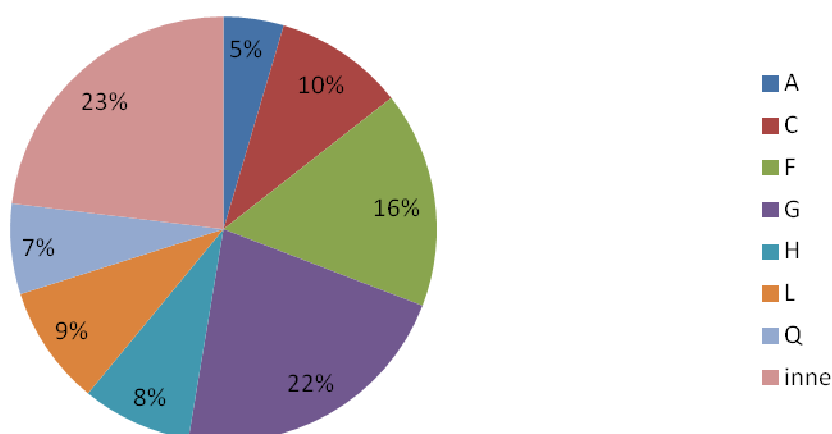
- Barlinek Inwestycje Sp. z o.o.
- CAPARO FORGING: BOMET S.A.
- Klaus Borne Sp. z o.o.
- Watex Sp. z o.o.
- HaCon Sp. z o.o.
- "International Transport Produktion-Wind Energy" Jens Chr. Siig
- Esto Sp. z o.o.
- METPOL Sp. z o.o.
- Korporacja Budowlana KOPAHAUS S.A.
- Silikaty Barlinek Pyrmo-Chemia

Podmioty gospodarki narodowej wg sektorów własnościowych					
	2006	2007	2008	2009	2010
Sektor prywatny	1613	1657	1739	1822	1872
Sektor publiczny	133	134	95	95	96

Opracowano na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych

Należy pozytywnie ocenić procesy prywatyzacyjne i rozwój sektora prywatnego w Gminie Barlinek. Na podstawie powyższej tabeli spośród zarejestrowanych podmiotów gospodarczych zdecydowaną większość stanowią firmy prywatne. W 2006 r. ze wszystkich zarejestrowanych firm przedsiębiorstwa publiczne stanowiły 7,61%. W 2010 r. wskaźnik ten uległ zmniejszeniu do 4,87%.

Dominująca aktywność gospodarcza w 2010 r. wyrażona w %.

Procentowy udział	liczba podmiotów gosp.	Sekcja PKD
22 %	429	(G) handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych włączając motocykle
16 %	323	(F) budownictwo
10 %	194	(C) przetwórstwo przemysłowe
9 %	179	(L) działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
8 %	164	(H) transport i gospodarka magazynowa
7%	135	(Q) opieka zdrowotna i pomoc społeczna
5 %	90	(A) rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo
23% inne		

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych

Wielkość środków pozyskanych z UE przez przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą na terenie Gminy Barlinek

Z danych z Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Szczecinie wynika, że barlineccy przedsiębiorcy nie podpisali żadnych umów o dofinansowanie w latach 2004-2006 w ramach środków pochodzących z UE. Natomiast w okresie 2007-2010 zawarto dwie umowy w ramach programu Kapitał Ludzki, co przedstawia poniższa tabela:

Miejsce realizacji projektów	Ilość umów	Wartość podpisanych umów (kwota ogółem w PLN)	Wartość dofinansowania	Ilość wniosków aplikacyjnych		Wnioskowane dofinansowanie we wnioskach aplikacyjnych (w PLN)	
				Rozpatrzonych pozytywnie	Rozpatrzonych negatywnie	Rozpatrzonych pozytywnie	Rozpatrzonych negatywnie
Gmina Barlinek	2	1 400 362,77	878 535,70	2	7	880 515,70	1 890 394,28

Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego w okresie programowania 2007-2013 pełni funkcję Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Zachodniopomorskiego. W ramach niniejszego Programu o dofinansowanie inwestycji na terenie Gminy Barlinek ubiegało się 18 przedsiębiorstw. Szczegóły prezentuje poniższa tabela:

Status	Liczba wniosków	Całkowita wartość projektu	Dofinansowanie z RPO WZ
Odrzucony	9	10 323 121,36 zł	4 833 059,58 zł
Lista rezerwowa	4	1 294 868,13 zł	646 476,32 zł
Do realizacji	5	7 631 991,84 zł	3 374 751,05 zł
Łącznie	18	19 249 981,33 zł	8 854 286,95 zł

Jak wynika z danych Urzędu Marszałkowskiego w Szczecinie w ramach działań objętych Sektorowym Programem Operacyjnym „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich” na lata 2004-2006 nie odnotowano żadnych beneficjentów z Gminy Barlinek.

W ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 składane były przez przedsiębiorców wnioski na następujące działania:

1. „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej”:
 - a) nabór 2011:
 - liczna złożonych wniosków – 3;
 - wnioskowana kwota pomocy – 200 000,00 zł;
 - liczba podpisanych umów – 2;
2. „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw”:
 - a) nabór 2009:
 - liczba złożonych wniosków – 1;
 - wnioskowana kwota pomocy – 96 108,00 zł;
 - liczba podpisanych umów – 1;
 - b) nabór 2010:
 - liczba złożonych wniosków – 4
 - wnioskowana kwota pomocy – 639 434,00 zł;
 - liczba podpisanych umów – 1
3. „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” dla operacji, które odpowiadają warunkom przyznania pomocy w ramach działania „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw”:
 - a) nabór 2010:
 - liczba złożonych wniosków – 1;
 - wnioskowana kwota pomocy – 100 000,00 zł;
 - liczba podpisanych umów – 0;

Powiatowy Urząd Pracy w Myśliborzu w latach 2004-2010 w ramach Funduszu Pracy przyznał w Gminie Barlinek jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej dla 162 bezrobotnych. Ponadto 5 pracodawców otrzymało środki na doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy dla osoby bezrobotnej.

Udzielone jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	
2004	7
2005	12
2006	13
2007	23
2008	42

2009	34
2010	31
Doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy dla osoby bezrobotnej	
2010	5

Źródło: dane z Powiatowego Urzędu Pracy w Myśliborzu

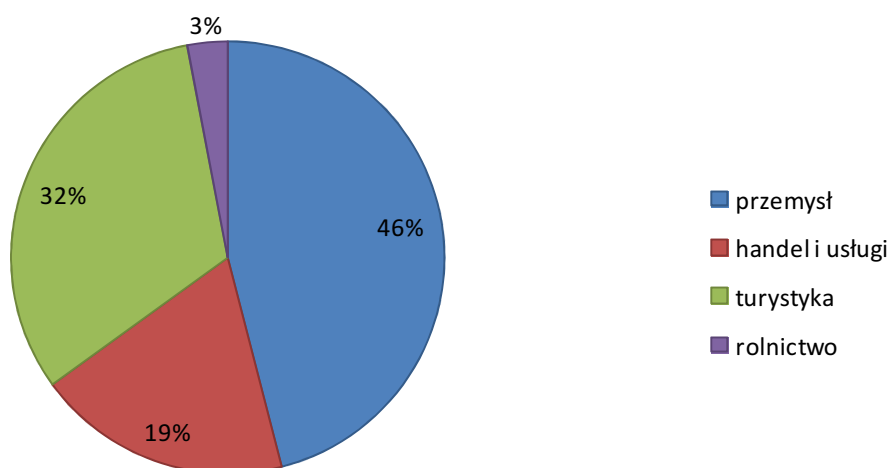
Badania ankietowe przedsiębiorców

Podczas pracy nad niniejszym dokumentem członkowie Zespołu partycypacyjnego przeprowadzili badania ankietowe w czerwcu i lipcu 2011 r. na grupie 100 barlineckich przedsiębiorców. Badana grupa przedsiębiorców była zróżnicowana pod kątem:

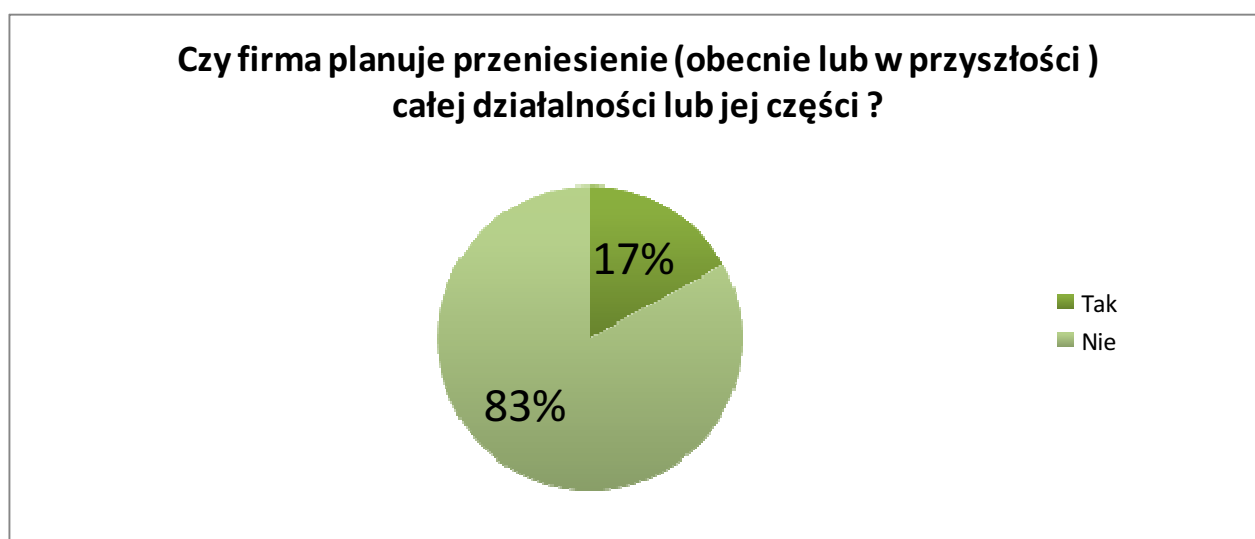
- 1) wielkości podmiotów gospodarczych – mikroprzedsiębiorstwa, małe firmy, średnie i duże firmy
- 2) czasu prowadzenie działalności gosp. – do 1 roku, do 3 lat, do 5 lat, do 10 lat, do 15 lat, do 20 lat, powyżej 20 lat
- 3) branży w jakiej prowadzona jest działalność – przetwórstwo przemysłowe, budownictwo, handel i naprawa, transport z łącznością i gospodarką magazynową, pośrednictwo finansowe, obsługa nieruchomości i wynajem, hotele i restauracje, edukacja i inne.

Poniżej znajdują się wybrane pytania z przeprowadzonego badania ankietowego.

Która z dziedzin Pana / Pani zdaniem jest najważniejsza z punktu rozwoju miasta ?

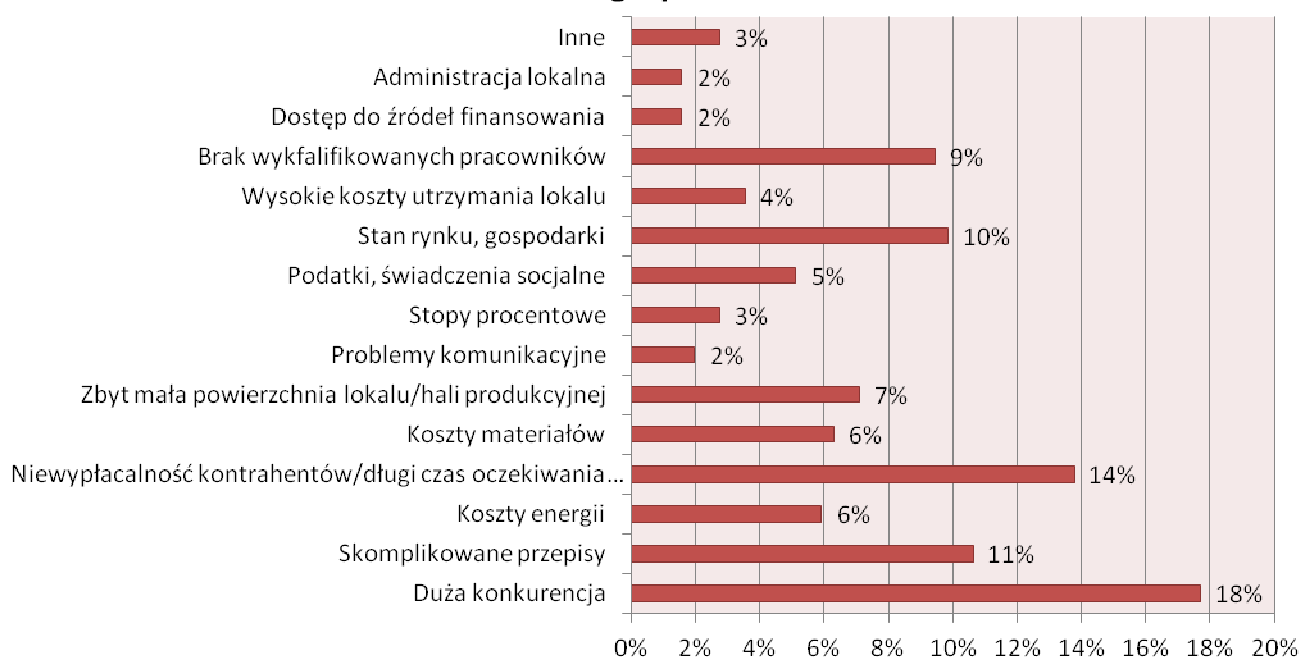
Zdaniem 46% ankietowanych przemysł jest najważniejszą dziedziną z punktu widzenia rozwoju Barlinka. Duże zakłady pracy zlokalizowane na terenie gminy oraz współpracujący z nimi lokalni kooperanci dają miejsca pracy wielu mieszkańcom gminy i okolic. W opinii 32% najważniejsza z punktu rozwoju gminy jest turystyka. Dobre położenie Gminy Barlinek oraz jej walory przyrodnicze czynią ją atrakcyjnym miejscem do wypoczynku i rekreacji. W ostatnich latach obserwujemy dynamiczny wzrost bazy turystycznej w gminie. Zdaniem 19% badanych handel i usługi są najważniejszą dziedziną dla rozwoju miasta. To branża, w której powstaje najwięcej podmiotów gospodarczych. Stanowi alternatywę dla przemysłu. Najmniej spośród ankietowanych zaledwie 3% uznało rolnictwo za najważniejszą branżę dla rozwoju

miasta i gminy.

Z powyższego diagramu wynika, że 83% ankietowanych przedsiębiorców nie planuje przeniesienia obecnie i w przyszłości swojej działalności gospodarczej z Barlinka. 17% badanych planuje przeniesienie części lub całości działalności gosp. w inne miejsce. W uzasadnieniu tej decyzji najczęściej podawane powody to: niekorzystne warunki rynkowe, zbyt mała powierzchnia hali użytkowej lub lokalu, brak terenów pod inwestycje.

Które z poniżej wymienionych czynników w największym stopniu wpływają negatywnie na prowadzenie przez Państwa działalności gosp.?

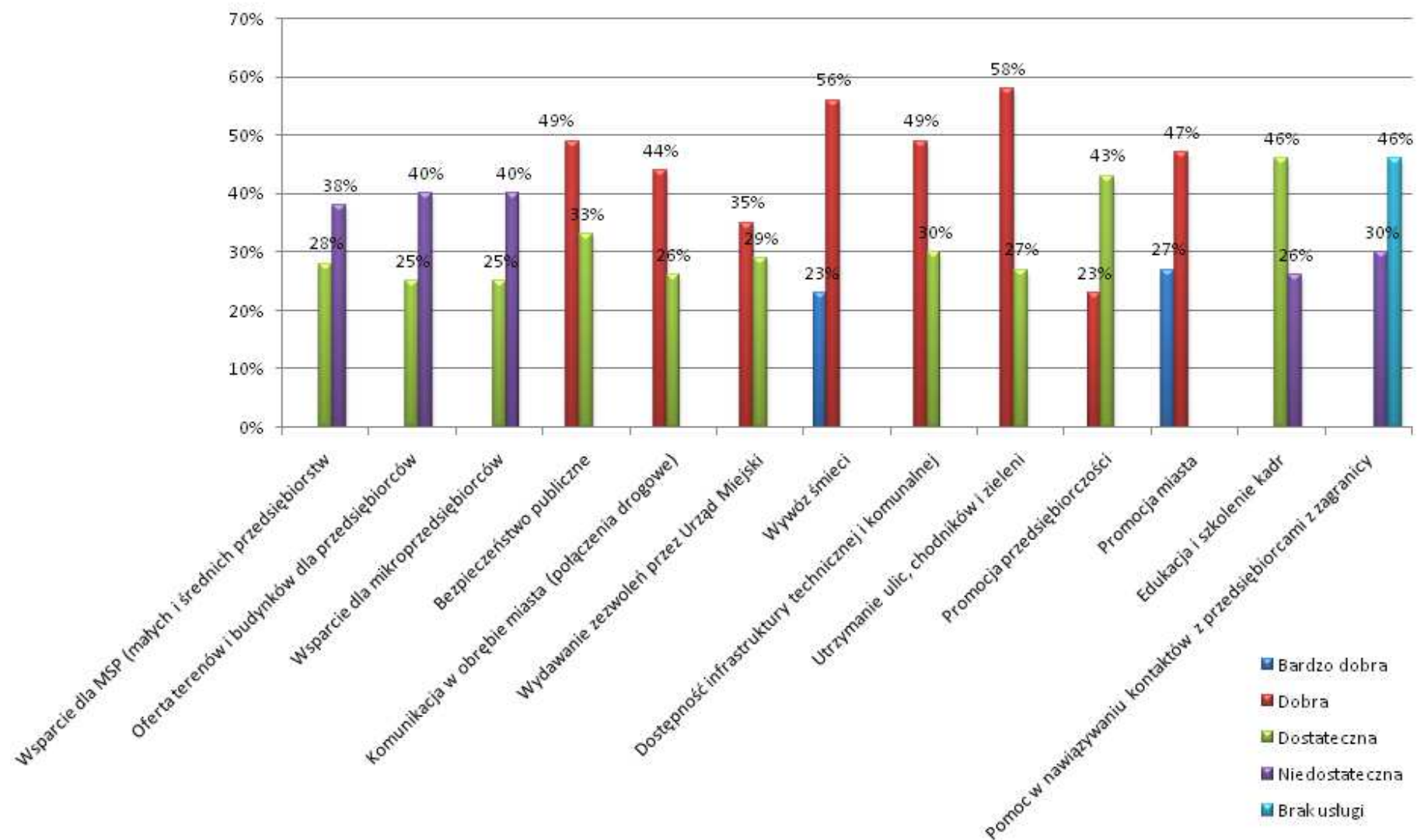

** Odpowiadając na powyższe pytanie każdy z ankietowanych mógł wskazać max 4 czynniki*

Wskazując czynniki wpływające negatywnie na prowadzenie działalności gosp. przez ankietowanych najwięcej, bo 18% wskazało na dużą konkurencję. Duża konkurencja jest problemem w przypadku mikroprzedsiębiorstw i małych firm głównie na lokalnym rynku. Szczególnie dotyczy to takich branż jak: budownictwo, turystyka, handel i usługi. Duża konkurencja w przypadku średnich i dużych przedsiębiorstw ma związek z prowadzeniem przez nie działalności gospodarczej na terenie kraju i poza jego granicami. Niewypłacalność kontrahentów lub/i długi czas oczekiwania na zapłatę utrudnia prowadzenie działalności gosp. zdaniem 14% badanych. Problem niewypłacalności kontrahentów lub/i długi czas oczekiwania na zapłatę jest konsekwencją w dużej mierze trudnej sytuacji finansowej przedsiębiorstw w dobie kryzysu. 11% ankietowanych wskazało na zbyt skomplikowane przepisy jako negatywny czynnik w prowadzeniu działalności gosp. Obciążenia biurokratyczne oraz skomplikowane przepisy prawne są problemem dla większości przedsiębiorców. Administracja lokalna ma w tym zakresie ograniczone pole działania. Rozwiązanie tego problemem wymaga działań deregulacyjnych na szczeblu centralnym. Zdaniem 10% ankietowanych ogólny stan rynku, gospodarki wpływa negatywnie na prowadzenie firmy. 9% ankietowanych uznało, że brak wykwalifikowanych pracowników ma

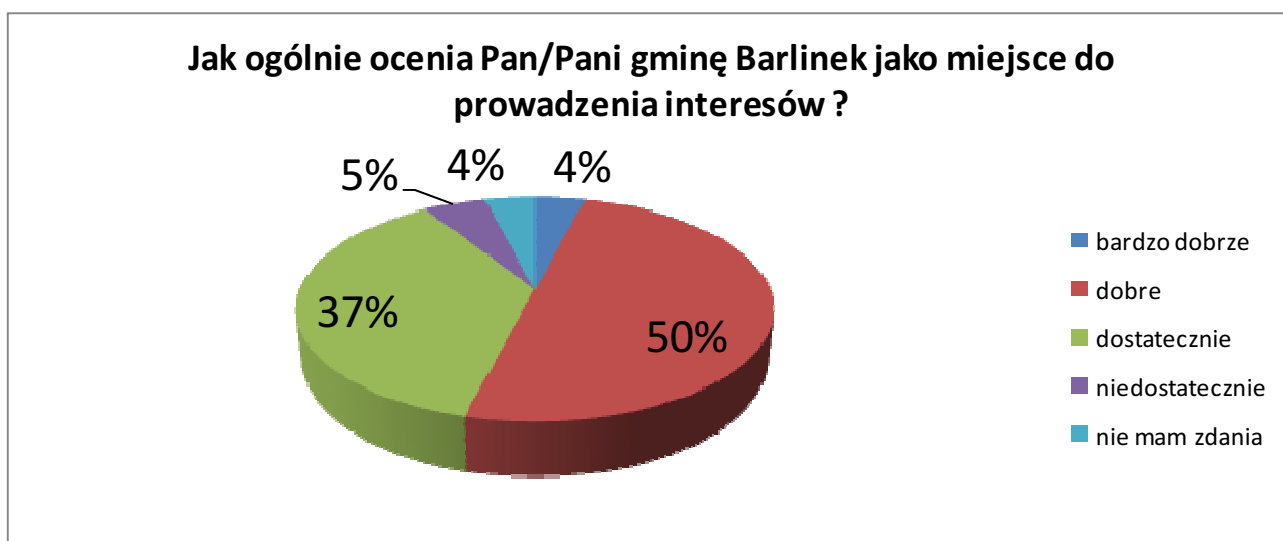
negatywny wpływ na prowadzenie działalności gosp. Problem ma przede wszystkim związek z warunkami płacowymi na lokalnym rynku. Problem dotyczący zbyt małej powierzchni lokalu lub hali produkcyjnej utrudnia prowadzenie firmy 7% ankietowanych. Ponadto 5% ankietowanych wskazało na podatki i świadczenia socjalne. 4% na wysokie koszty utrzymania lokalu. Najczęściej wskazywanymi przyczynami były: poziom stóp procentowych kredytów (3%), administracja lokalna (2%), dostęp do źródeł finansowania (2%) oraz problemy komunikacyjne (2%).

Jak ocenia Pan/Pani jakość następujących usług publicznych ?

Przedsiębiorcy odpowiadając na pytanie dot. jakości poszczególnych usług publicznych oferowanych przez gminę mogli ocenić poziom każdej z 13 usług jako: bardzo dobra, dobra, dostateczna, niedostateczna, brak usługi. Powyższy wykres zawiera dwie najczęściej przyznawane oceny danej usłudze przez przedsiębiorców. Najlepiej ocenione zostały takie usługi jak promocja miasta (47% dobra, 27% bardzo dobra) oraz wywóz śmieci (56% dobra, 23% bardzo dobra). Również wysoko przedsiębiorcy ocenili takie usługi jak: utrzymanie ulic, chodników i zieleni (58% dobra, 27% dostateczna), bezpieczeństwo publiczne (49% dobra, 33% dostateczna), dostępność infrastruktury technicznej i komunalnej (49% dobra, 30% dostateczna), komunikacja w obrębie miasta – połączenia drogowe (44% dobre, 26% dostateczne). Słabsze oceny otrzymały takie usługi jak wydawanie zezwoleń przez Urząd Miejski (35% dobra, 29% dostateczna) i promocja przedsiębiorczości (43% dostateczna, 23% dobra). Znacznie gorzej ankietowani przedsiębiorcy ocenili takie usługi jak: edukacja i szkolenie kadr (46% dostateczna, 26% niedostateczna), wsparcie dla małych i średnich przedsiębiorstw (38% niedostateczna, 28% dostateczna), wsparcie dla mikroprzedsiębiorstw (40% niedostateczna, 25% dostateczna), oferta terenów i budynków dla przedsiębiorców (niedostateczna 40%, dostateczna 25%). Zdecydowanie najniżej przedsiębiorcy ocenili pomoc w nawiązywaniu kontaktów z przedsiębiorcami z zagranicy (46% brak usługi 30% niedostateczna).

Ogólną ocenę przedsiębiorców Gminy Barlinek jako miejsca do prowadzenia interesów przedstawia poniższy diagram.

2.2. Rynek pracy

Sytuacja demograficzno-społeczna

Analiza struktury ludności w gminie wskazuje na systematyczny spadek liczby mieszkańców pomimo dodatniego przyrostu naturalnego. W 2010 r. w gminie liczyła 19530 mieszkańców. W porównaniu do 2006 r. jest to spadek o 98 osób. Przyczyną są migracje mieszkańców gminy do większych ośrodków miejskich, także poza granicami kraju. Przyrost naturalny, który jest różnicą żywych urodzeń i zgonów w gminie charakteryzują duże wahania, co przedstawia poniższa tabela.

Przyrost naturalny w Gminie Barlinek					
	2006	2007	2008	2009	2010
Noworodki	197	220	224	211	255
Zgony	161	180	186	185	164
Przyrost naturalny	36	40	38	26	91

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z UM w Barlinku.

Inną, równie istotną kategorią jest ekonomiczna struktura wieku mieszkańców gminy. Poniższa tabela przedstawia zmiany w poszczególnych ekonomicznych kategoriach w latach 2006-2010. **Ludność w wieku przedprodukcyjnym** (do 17 roku życia) w 2006 r. stanowiła 21,23% całej populacji, natomiast w 2010 r. wartość ta zmniejszyła się do 19,74%. Oznacza to spadek liczby osób w tej kategorii o 312 osób. Przyczyną tego stanu jest niż demograficzny. Najliczniejszą kategorię stanowi **ludność w wieku produkcyjnym** (kobiety w wieku 18-59 lat oraz mężczyźni w wieku 18-64 lat). W ciągu ostatnich 5 lat przy pewnych wahaniami nastąpił spadek w tej kategorii o 130 osób. W 2006 r. udział procentowy w całej populacji wyniósł 66,39. Natomiast w 2010 r. 66,05%.

Kategorią, w której następuje systematyczny przyrost są **osoby w wieku poprodukcyjnym** (kobiety 60 lat i więcej oraz mężczyźni 65 lat i więcej). Udział tej kategorii w całej populacji wynosił w 2006 r. 12,38% a w 2010 r. już 14,20%. W ciągu ostatnich 5 lat nastąpił przyrost o 344 osoby w tej kategorii.

Ludność Gminy Barlinek w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym					
Lata	2006	2007	2008	2009	2010
Wiek przedprodukcyjny (do 17 roku życia)	4164 (21,23%)	4052 (20,70%)	4003 (20,45%)	3903 (19,99%)	3852 (19,74%)
Wiek produkcyjny (kobiety 18-59 lat oraz mężczyźni 18-64 lat)	13018 (66,39%)	12998 (66,42%)	12980 (66,31%)	12951 (66,35%)	12888 (66,05%)
Wiek poprodukcyjny (kobiety 60 lat i więcej oraz mężczyźni 65 lat i więcej)	2427 (12,38%)	2518 (12,87%)	2591 (13,23%)	2665 (13,65%)	2771 (14,20%)
Razem	19609 (100%)	19568 (100%)	19574 (100%)	19519 (100%)	19511 (100%)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji z Banku Danych Lokalnych.

Bezrobocie

Z danych Powiatowego Urzędu Pracy wynika, że w Gminie Barlinek w latach 2006-2008 następował systematyczny spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych z 1254 w 2006 r. do 849 osób w 2008 r. (spadek o 405 osób). Następnie od 2009 r. można zaobserwować ponowny wzrost liczby bezrobotnych do 973 osób (wzrost o 213). W 2010 r. liczba bezrobotnych wyniosła 1071 (wzrost o 98 osób).

Liczba bezrobotnych w wybranych gminach powiatu myśliborskiego w latach 2006 – 2010					
Gmina	2006	2007	2008	2009	2010
Myślibórz	1.536	1.241	1.132	1.407	1.348
Dębno	1.446	1.115	849	1.058	983
Barlinek	1.254	938	760	973	1.071

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Myśliborzu.

Analizując liczbę bezrobotnych w gminach Powiatu Myśliborskiego, które mają zbliżoną liczbę mieszkańców do Barlinka można zaobserwować, że pomimo pewnych wahań w Gminie Dębno w ciągu ostatnich 5 lat nastąpił wyraźny spadek bezrobocia (o 463 osoby).

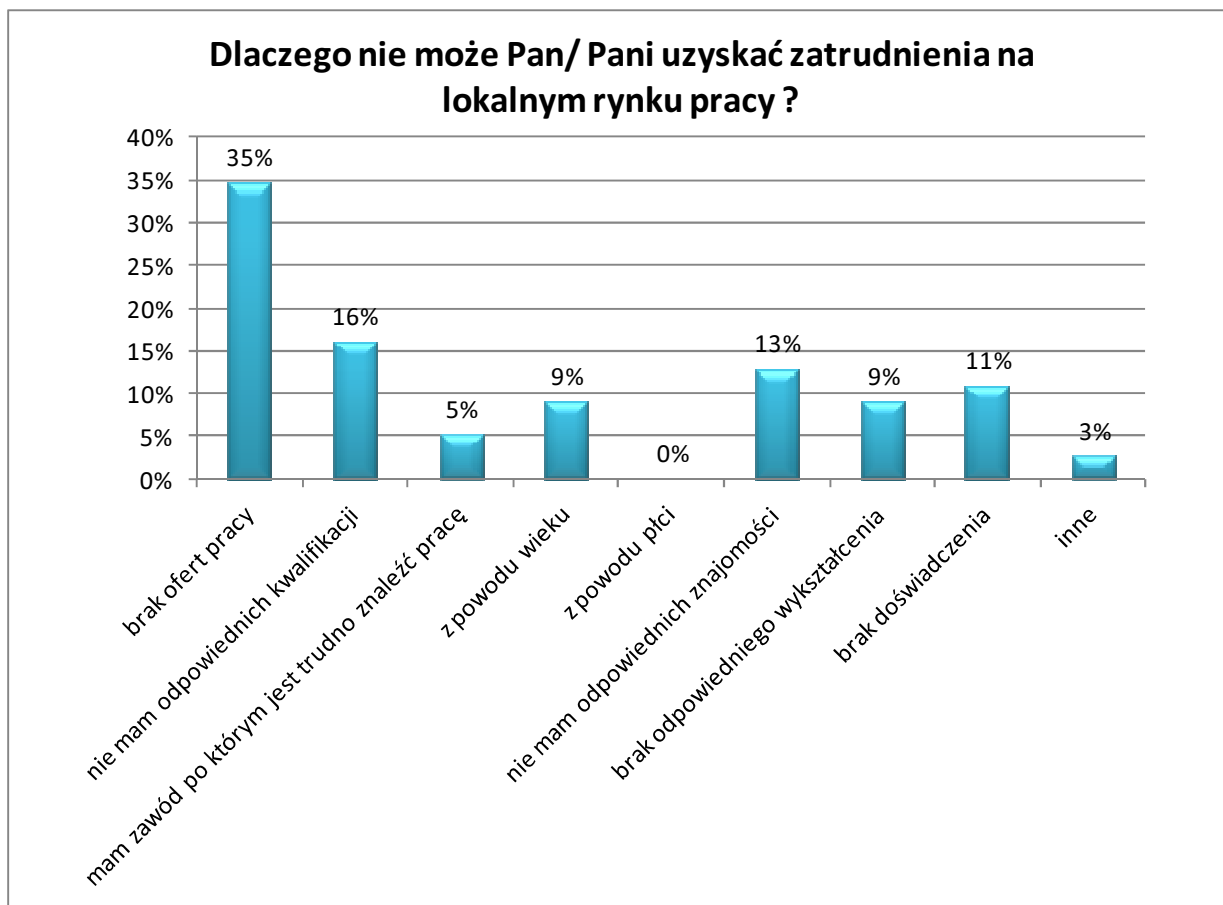
W 2010 r. Gmina Dębno miała najniższą liczbę bezrobotnych (983 osoby) w porównaniu z Barlinkiem i Myśliborzem. W analizowanym okresie najwyższe bezrobocie było w Gminie Myślibórz. W 2006 r. liczba bezrobotnych w tej gminie wyniosła 1536 osób. Do 2010 r. nastąpił spadek liczby bezrobotnych w Myśliborzu do 1348 osób.

Badania ankietowe bezrobotnych

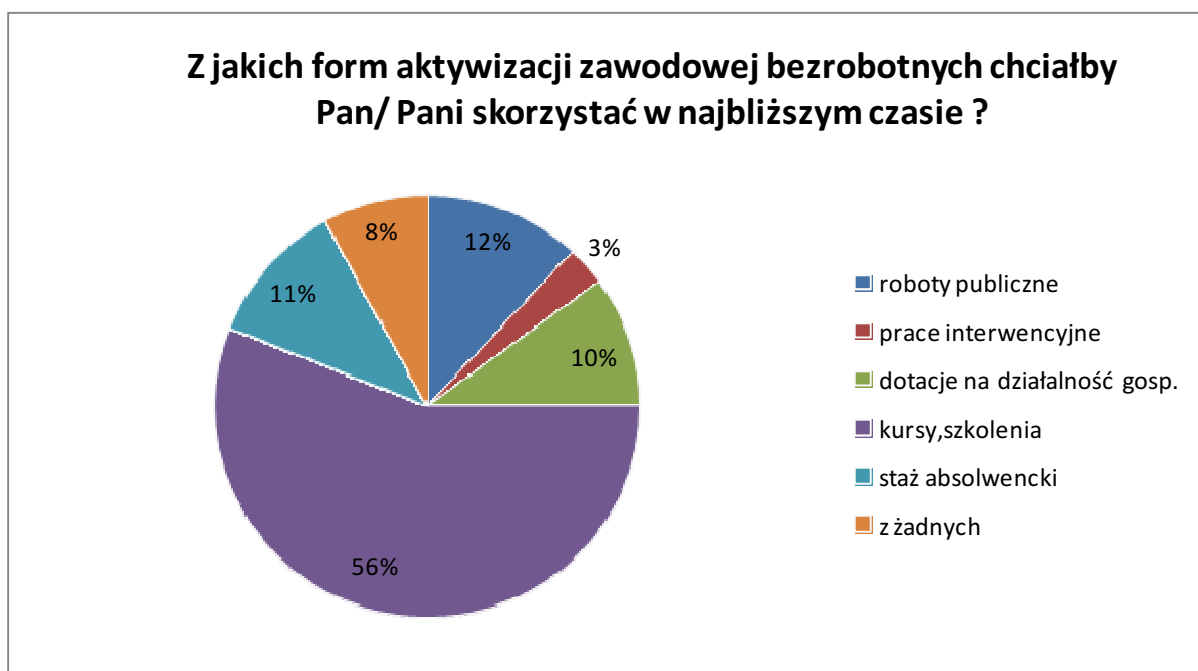
Ankieta została przeprowadzona na w lipcu 2011 r. na grupie 100 bezrobotnych zarejestrowanych w Filii Powiatowego Urzędu Pracy w Barlinku. Badana grupa bezrobotnych była zróżnicowana pod kątem:

- płci (58% kobiety, 42% mężczyźni),
- wieku (24% do 24 lat, 36% od 25 do 34 lat, 14% od 35 do 44 lat i 26% powyżej 44 lat),
- miejsca zamieszkania (65% miasto, 35% wieś),
- rodzaju wykształcenia (28% wyższe, 10% średnie policealne, 13% średnie zawodowe, 9% średnie ogólnokształcące, 21% zasadnicze zawodowe, 19% podstawowe),
- stażu pracy (20% bez doświadczenia, 17% do jednego roku, 33% do 5 lat, 30% powyżej 5 lat).

Poniżej znajdują się wybrane pytania z badania ankietowego.

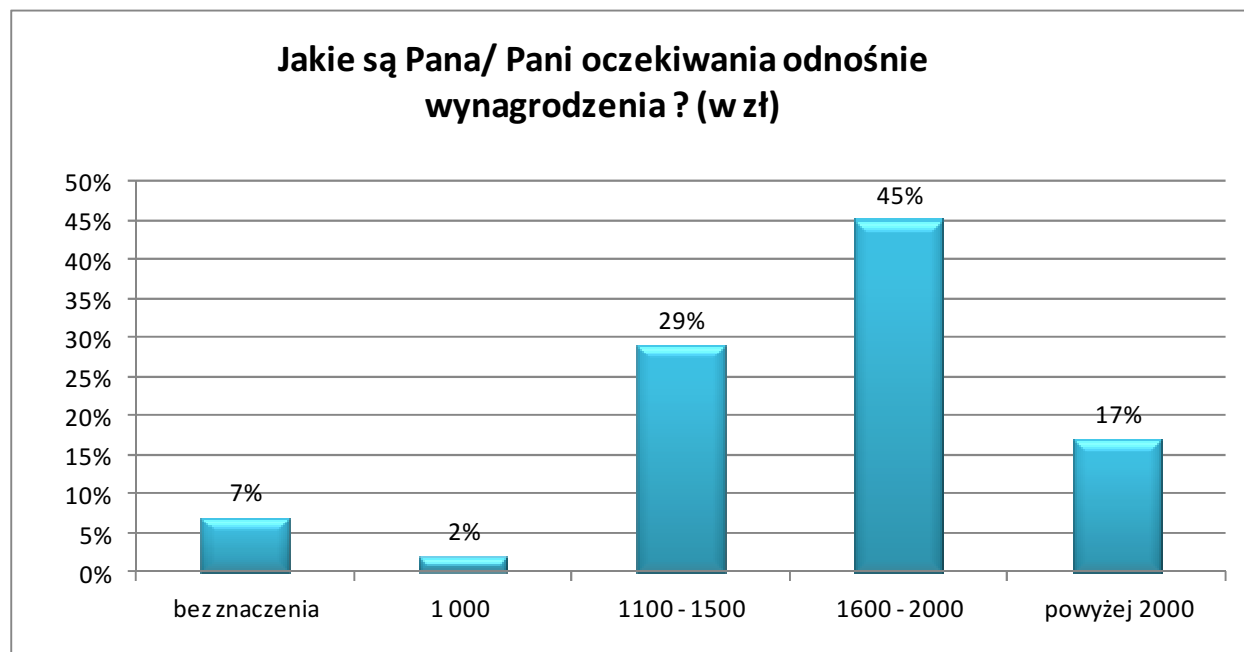
Najwięcej spośród badanych 35% upatruje przyczyny swojego bezrobocia w braku ofert pracy. 16% ankietowanych twierdzi, że jedną z przyczyn jest nieposiadanie przez nich odpowiednich kwalifikacji do podjęcia pracy. Warto w tym momencie wspomnieć wcześniejsze badanie, w którym przedsiębiorcy jako jeden z problemów podawali brak wykwalifikowanych pracowników na lokalnym rynku pracy. Zdaniem 13% badanych jednym z powodów, dla których nie mogą uzyskać zatrudnienia jest brak odpowiednich koneksji. Na brak doświadczenia wskazuje 11% ankietowanych. Wg 9% badanych jedną z przyczyn jest brak odpowiedniego wykształcenia. Tyle samo bezrobotnych jako przyczynę podaje swój wiek. 5% badanych nie może znaleźć pracy ponieważ posiadają zawód, w którym nie są w stanie znaleźć pracy na lokalnym rynku. Dotyczy to głównie absolwentów uczelni wyższych, którzy ukończyli niszowe lub specjalistyczne kierunki studiów.

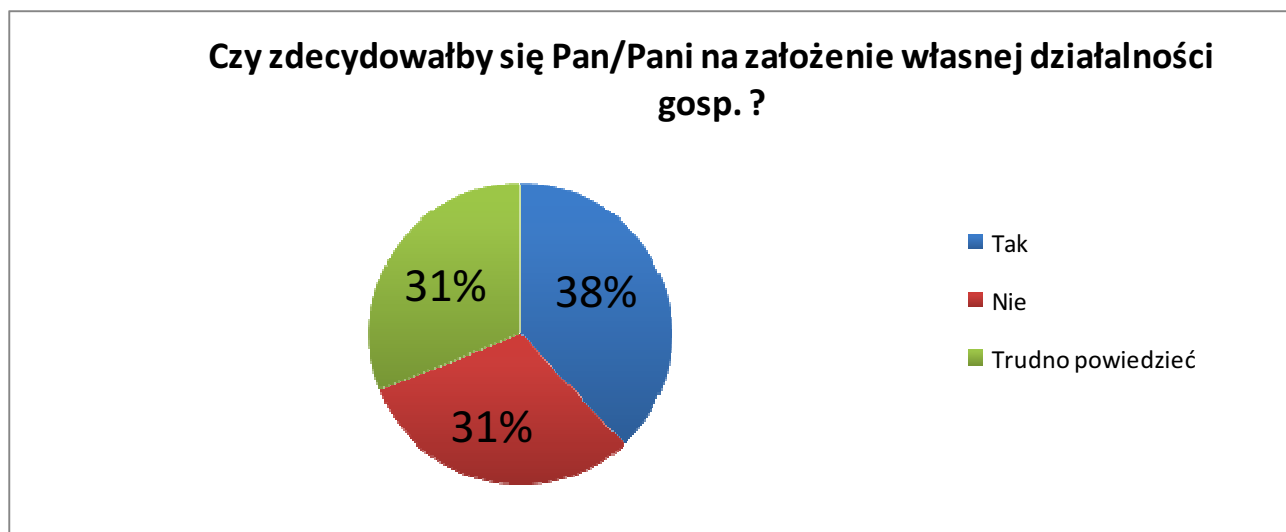
Jak możemy zaobserwować spośród ankietowanych jest duża grupa osób na poziomie 56%, która chciałaby podnieść swoje kwalifikacje poprzez różnego rodzaju kursy i szkolenia. Chcą oni dostosować swoje umiejętności do wymagań rynku pracy. W przypadku absolwentów szkół i uczelni szczególnie istotne jest zdobycie doświadczenia zawodowego. Gotowość taką wyraża 11% badanych. Własną działalność gosp. deklaruje rozpocząć 10% ankietowanych w przypadku uzyskania dotacji. Robotami publicznymi i pracami interwencyjnymi wyraża zainteresowanie odpowiednio 12% i 3% ankietowanych

bezrobotnych. Jednocześnie 8% badanych nie chce skorzystać z żadnych form aktywizacji zawodowej

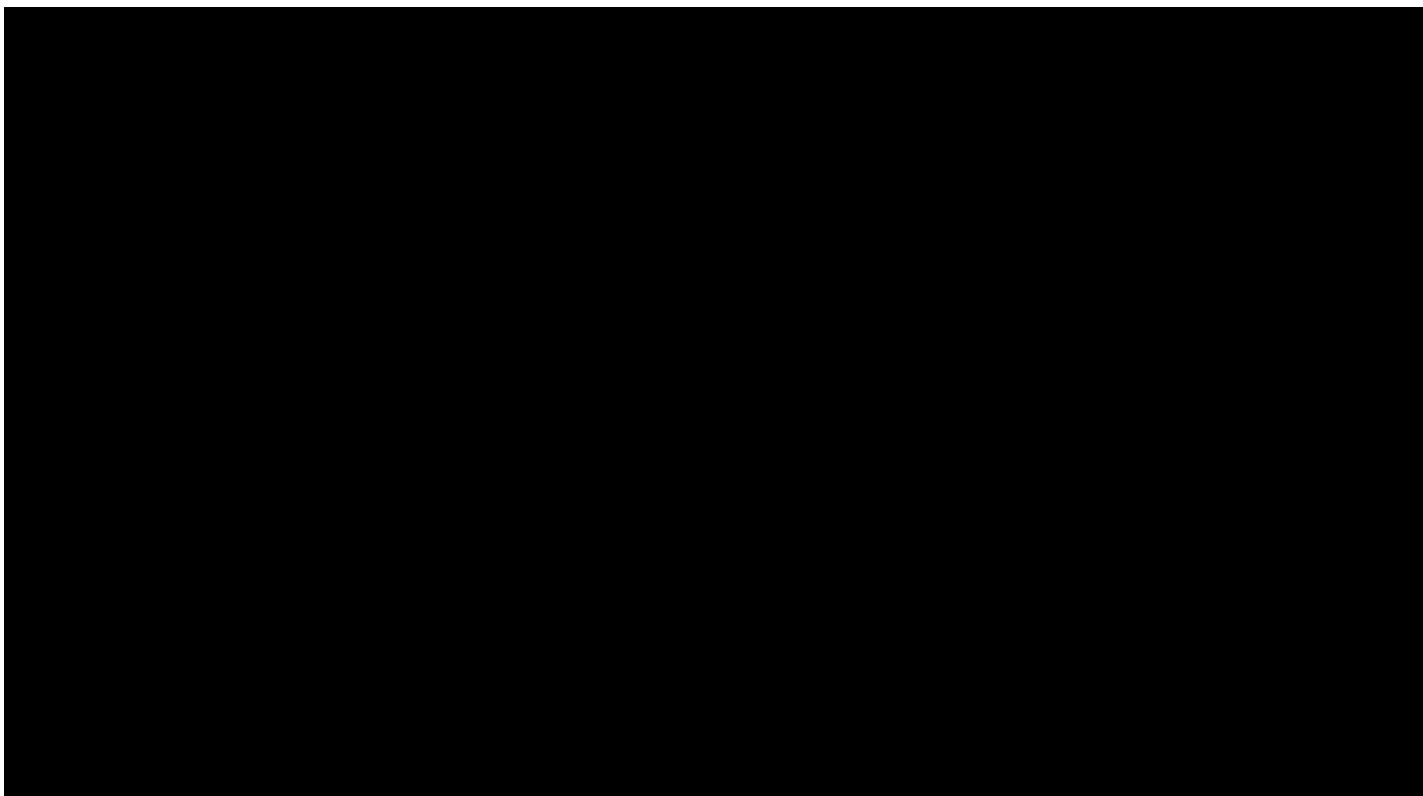
Diagram poniżej przedstawia oczekiwania płacowe ankietowanych bezrobotnych.

Z poniższego diagramu wynika, że 38% badanych bezrobotnych zdecydowałoby się na prowadzenie własnej działalności gospodarczej. 31% nie podjęłoby takiego ryzyka. Tyle samo jest niezdecydowanych

Z wykresu poniżej wynika, że największe obawy związane z ewentualnym prowadzeniem działalności gospodarczej przez ankietowanych mają podłoże finansowe. 40% badanych obawiałoby się najbardziej braku kapitału do rozpoczęcia własnej działalności gosp., 18% problemów związanych z płynnością finansową, natomiast 9% problemu z pozyskaniem kapitału z zewnątrz. W przypadku 15% badanych problem stanowiłby brak wiedzy i doświadczenia w prowadzeniu działalności gosp. Dla 11% problemem byłby brak informacji dot. rozpoznaniem rynku. 8% ankietowanych miałoby obawy związane ze znalezieniem właściwej lokalizacji do prowadzenia swojego biznesu.

Osoby bezrobotne są często niedostrzeganym zasobem z punktu rozwoju przedsiębiorczości. Na przykładzie badania ankietowego powyżej widać, jaki jest potencjał w osobach bezrobotnych. Większość z nich wyraża gotowość do podniesienia swoich kwalifikacji, aby sprostać oczekiwaniom pracodawców. Są również w tej grupie osoby, które mogłyby prowadzić własną działalność gosp. przy odpowiednim wsparciu finansowym.

2.3. Turystyka

Baza turystyczna – noclegi

Podstawowym elementem przy obsłudze ruchu turystycznego jest posiadanie przez gminę bazy turystycznej adekwatnej od potrzeb. Na chwilę obecną w Gminie Barlinek jest 898 miejsc noclegowych, a ich liczba wzrasta każdego roku. W efekcie powstają kolejne inwestycje, nowe miejsca pracy oraz zwiększają się dochody osób zajmujących się turystyką.

Baza noclegowa w gminie – wybrane przykłady				
Rodzaj obiektu zbiorowego zakwaterowania	Liczba obiektów		Max liczba miejsc	
	2007	2011	2007	2011
Hotele i pensjonaty	2	5	78	190
Ośrodki wypoczynkowe	3	3	180	210
Pokoje gościnne	7	8	135	174
Kwatery prywatne	14	19	80	130
Agroturystyka	5	6	69	84
inne	b.d.	b.d.	b.d.	110

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego Barlinku

Na podstawie powyższej tabeli można zaobserwować dynamikę wzrostu bazy noclegowej w ciągu czterech ostatnich lat. Znaczący wzrost, we wspomnianym przedziale czasowym nastąpił w grupie hoteli i pensjonatów, których liczba zwiększyła się o 3 obiekty, co pociągnęło za sobą wzrost liczby noclegów o 112 miejsc. W analizowanym okresie nie powstały nowe ośrodki wypoczynkowe, ale już istniejące powiększyły swoją bazę noclegową o 30 miejsc. W kategorii pokoje gościnne i kwatery prywatne odnotowano odpowiednio wzrost miejsc noclegowych o 39 i 50. W ciągu ostatnich 4 lat przybyło 15 miejsc noclegowych w gospodarstwach agroturystycznych. Agroturystyka staje się coraz popularniejsza i warto zachęcać mieszkańców z obszarów wiejskich gminy do zakładania takich gospodarstw, początkowo nawet jako działalność uzupełniającą budżety domowe.

Noclegi udzielone ogółem od I do XII									
Korzystający z noclegów ogółem					Korzystający z noclegów turyści zagraniczni				
2006	2007	2008	2009	2010	2006	2007	2008	2009	2010
6579	7020	8140	10 056	9 868	2 520	1 861	1 534	1538	1 245

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS ze Szczecina

Z każdym rokiem rośnie liczba turystów odwiedzających Barlinek. Potwierdzeniem tego jest liczba udzielonych noclegów z ostatnich pięciu lat. W 2010 roku udzielono 9868 noclegów, co w porównaniu do 2006 roku stanowi wzrost o 33,3%. Informacje te świadczą o rosnącym zainteresowaniu turystów krajowych Gminą Barlinek, jako miejscu atrakcyjnym do wypoczynku. Ma to również związek z powiększającą się każdego roku bazą noclegową a w konsekwencji zróżnicowaniem oferty noclegowej. Jednocześnie możemy zaobserwować postępujący spadek udzielonych noclegów turystom z zagranicy. W 2006 roku udzielono noclegów 2520 turystom z zagranicy, natomiast w 2010 roku już tylko 1245, co stanowi spadek o 50,6%. W 2006 r. noclegi udzielone turystom z zagranicy stanowiły 38,3% wszystkich udzielonych noclegów. W roku 2010 odsetek ten wyniósł 12,6%. Należałoby poczynić działania mające na celu odwrócenie tej sytuacji.

Nordic Walking

Europejska Stolica Nordic Walking to marka turystyczna Barlinka, która w 2008 r. została nagrodzona przez Polską Organizację Turystyczną tytułem „Turystyczny Produkt roku 2008”. Barlinek jest pierwszym miejscem w Polsce, w którym powstało kompleksowe Centrum Nordic Walking, na które składa się:

- 7 oznakowanych tras o łącznej długości 54 km
- baza noclegowa i gastronomiczna
- wypożyczalnia sprzętu
- szkoła Nordic Walking
- profesjonalni instruktorzy
- cykliczne, cotygodniowe spacerzy środowowe organizowane przez CIT.

W Barlinku organizowane są co roku rajdy w ramach cyklu „Cztery pory roku z Nordic Walking”:

- Zima – Rajd Karnawałowy

- Wiosna – Rajd Rodzinny
- Lato - Rajd Świętojankowy
- Jesień – Rajd Barwy Puszczy

Największą imprezą Nordic Walking i najbardziej prestiżową jest „Wielka Siódemka Barlinecka” organizowana pod patronatem Polskiej Federacji Nordic Walking.

Centrum Informacji Turystycznej

Ważną rolę w obsłudze ruchu turystycznego odgrywa Centrum Informacji Turystycznej zlokalizowane w sąsiedztwie przy Muzeum Regionalnym. Dzięki Centrum turyści odwiedzający Barlinek mogą zakupić pamiątki, materiały promocyjne, skorzystać z wypożyczalni kijków Nordic Walking oraz otrzymać informacje dotyczące:

- bazy noclegowej i gastronomicznej Gminy Barlinek oraz regionu,
- infrastruktury turystycznej w regionie;
- agroturystyki i turystyki weekendowej;
- interesujących miejsc w mieście i regionie;
- tras rowerowych, pieszych i spacerowych;
- imprez kulturalnych i sportowych.

Ponadto podejmowane są działania promocyjne, wystawiennicze na targach turystycznych i festynach. CIT organizuje cykliczne imprezy rekreacyjne z Nordic Walking: rajdy, szkolenia oraz treningi dla mieszkańców i odwiedzających miasto turystów.

Turyści preferujący aktywny wypoczynek mogą także skorzystać z następujących obiektów i usług:

WYPOŻYCZALNIE SPRZĘTU WODNO-REKREACYJNEGO W BARLINKU

NAZWA	WYPOŻYCZALNIA	ADRES
Ośrodek Wypoczynkowy JANOWO	Rowery górskie, łodzie żeglarskie	74-320 Barlinek ul. Polana Lecha 1
„Pensjonat pod Sosnami” (Plaża miejska)	Sprzęt wodny	74-320 Barlinek ul. Sportowa 2
ESTER Waldemar Filipiuk (przy MIKMAK)	Sprzęt wodny	74-320 Barlinek ul. 11 Listopada 8/43
Klub Żeglarski Sztorm	Sprzęt żeglarski i wodny	74-320 Barlinek Sportowa 1

OFERTA DLA AKTYWNYCH OBEJMUJE:

NAZWA	ADRES	USŁUGI
Kompleks boisk sportowych	Szkoła Podstawowa nr 4 ul. Kombatantów 3	Boisko, bieżnia 250m, bieżnia prosta 100m -Boisko do koszykówki szt.2 -boisko do piłki ręcznej szt.1 -boisko do siatkówki szt.1 -skocznia uniwersalna szt.1 -rzutnia do kuli szt.1
Boiska Sportowe Zespół Szkół Ogólnokształcących	ul. Leśna	Hala sportowa o pow. 163 m , bieżnia 300m, boisko do piłki ręcznej 1500m
Boiska Sportowe Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1	ul. Szosowa 2	Boisko wielofunkcyjne, bieżnia, boisko do piłki ręcznej, koszykówki, skocznia, hala sportowa
Hala Sportowa Szkoły Podstawowej nr 1	ul. Jeziorna 12	-
Barlinecki Klub Tenisowy	ul. Sportowa 1	Możliwość wypożyczenia sprzętu do gry (naprawa sprzętu), szkołka tenisowa, nauka indywidualna, 5 kortów tenisowych-1 oświetlony
Korty tenisowe „JANOWO”	ul. Polana Lecha 1	Strzeżona plaża, badminton, wypożyczalnia sprzętu pływającego, nurkowanie
Kręgielnia w Hotelu Limba	ul. Gorzowska	Dwa stanowiska do gry w bowling z barem

PLAŻE W BARLINKU I OKOLICACH:

- Plaża miejska w Barlinku,
- Kąpielisko w Ośrodku Wypoczynkowym „Janowo”,
- Kąpieliska nie strzeżone w miejscowościach: Okno, Moczydło, Okunie, Kinice, Żydowo, Karsko.

2.4. Edukacja i szkolenie kadr

W Gminie Barlinek w roku szkolnym 2011/2012 funkcjonują następujące publiczne jednostki oświaty:

Na poziomie przedszkolnym:

- Przedszkole Miejskie nr 1
- Przedszkole Miejskie nr 2

na poziomie podstawowym i gimnazjalnym:

- Szkoła Podstawowa nr 1 im. Tadeusza Kościuszki;
- Szkoła Podstawowa nr 4 im. Henryka Sienkiewicza;
- Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Mostkowie
- Publiczne Gimnazjum nr 1 im. Bohaterów Westerplatte;
- Publiczne Gimnazjum nr 2 im. Mikołaja Kopernika;

placówki kształcące młodzież na poziomie ponadgimnazjalnym:

- Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1 im. Kpt. Hm. Andrzeja Romockiego „Morro”;
- Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 2.

W ramach oferty edukacyjnej ZSP nr 1 uczniowie mają możliwość kształcenia się na następujących typach szkół:

- Liceum Ogólnokształcące 3-letnie kształcące uczniów w klasach: matematyczno-geograficznych, humanistycznych, językowo-europejskich, sportowo-obronnych,
- Technikum Informatyczne 4-letnie oferujące 3 specjalizacje: administrowanie sieciami operacyjnymi, systemy zarządzania bazami danych, aplikacje internetowe,
- Technikum mechaniczne 4-letnie oferujące 2 specjalizacje do wyboru: obróbka skrawaniem, obsługa i naprawa pojazdów samochodowych,
- oraz Zasadnicza Szkoła Zawodowa kształcąca w 3 specjalizacjach:

ślusarz, mechanik pojazdów samochodowych oraz wielozawodowa kształcąca w kierunkach: elektromechanik pojazdów samochodowych, elektryk, fryzjer, kamieniarz, krawiec, murarz, operator obrabiarek skrawających, piekarz, cukiernik, stolarz, tapicer, monter instalacji sanitarnych.

Ponadto szkoła oferuje uzyskanie dodatkowych kwalifikacji, takich jak: operator wózków widłowych, uprawnienia spawacza, prawo jazdy.

W swojej ofercie edukacyjnej ZSP nr 2 ma następujące propozycje dla absolwentów gimnazjów w roku szkolnym 2011/2012:

- Technikum 4-letnie kształcące na kierunkach: Technik Ekonomista, Technik Handlowiec, Technik Hotelarstwa, Technik Architektury Krajobrazowej;
- Zasadnicza Szkoła Zawodowa 2-letnia – zawód sprzedawca
- Szkoła policealna 2-letnia kształcąca w zawodzie: technik obsługi turystycznej

Inne podmioty o charakterze edukacyjnym na terenie Barlinka to:

- Centrum Edukacyjne Szczecińskiej Fundacji Talent-Promocja-Postęp
- Prywatne Policealne Studium Zawodowe KONSUL
- Ochotniczy Hufiec Pracy w Barlinku
- Stowarzyszenie Form Inicjatyw Oświatowych

W dobie społeczeństwa informacyjnego i postępu technicznego umiejętności obsługi komputera oraz korzystania z Internetu odgrywają coraz większą rolę w życiu codziennym. W dużej mierze to szkoły pełnią rolę edukacyjną w tym zakresie.

Uczniowie przypadający na jeden komputer z dostępem do Internetu przeznaczony do użytku uczniów			
Typy szkół	2008	2009	2010
Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży bez specjalnych	20,91	18,78	19,31
Gimnazja dla dzieci i młodzieży bez specjalnych	11,38	9,48	6,80
Szkoły zawodowe bez policealnych	5,64	5,22	5,20
Zasadnicze szkoły zawodowe	2,81	2,65	2,61
Technika	12,24	9,93	9,95

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

Z powyższej tabeli wynika, iż największą liczbę uczniów przypadających na jeden komputer odnotowuje się w szkołach podstawowych 20,91 osób w 2008 r. do 19,31 osób w

2010 r. Najniższy, czyli najkorzystniejszy wskaźnik odnotowuje się w zasadniczych szkołach zawodowych. Wynosi on 2,61 osób na jeden komputer w 2010 r. Największy spadek liczby osób przypadających na jeden komputer w latach 2008-2010 odnotowano w gimnazjach dla dzieci i młodzieży z 11,38 na 6,80 osób. W szkołach zawodowych bez policealnych wskaźnik ten poprawił się w analogicznym okresie z 5,64 do 5,20, natomiast w technikach z 12,24 osób na 9,95.

Obowiązkowo uczący się języka obcego wg typu szkoły				
Typ szkoły	Nauczany język	2008	2009	2010
szkoły podstawowe	ogółem	1063	1007	885
	angielski	799	562	399
	niemiecki	264	445	486
gimnazja	ogółem	738	830	839
	angielski	257	247	302
	niemiecki	481	583	573
Szkoły ponadgminaszjalne	ogółem	1361	1378	1572
	angielski	539	521	675
	francuski	89	86	10
	niemiecki	733	771	887

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GUS

Barlineckie szkoły oferują nauczanie na wszystkich poziomach, najczęściej jednocześnie dwóch języków obcych: angielskiego i niemieckiego. W szkołach podstawowych liczba ogólnie uczących się języków obcych spadła o 16,7 % w ciągu ostatnich 3 lat. W tym samym okresie liczba dzieci uczących się języka angielskiego zmalała o 50% przy jednoczesnym wzroście liczby uczniów uczących się języka niemieckiego o 45,6%. Fakt ten można tłumaczyć zmianą oferty edukacyjnej szkół podstawowych.

W przypadku szkół ponadgimnazjalnych w ciągu ostatnich 3 lat nastąpił wzrost ogólnej liczby uczących się języków o 12,2 %. Wzrost uczniów uczących się języka angielskiego

wyniósł 14,9%, w przypadku języka niemieckiego wzrost nastąpił o 16%. W szkołach ponadgimnazjalnych w analogicznym okresie ogólna liczba uczących się języków obcych wzrosła o 13,4%. O 20,1% wzrósł odsetek uczących się angielskiego oraz o 17,36 w przypadku uczących się niemieckiego. W ramach Liceum Ogólnokształcącego istnieje możliwość nauki języka francuskiego. Tabela pokazuje spadek uczących się tego języka w ciągu ostatnich 3 lat o 88,7%.

2.5. Infrastruktura

Infrastruktura drogowa

W Gminie Barlinek występują 3 kategorie dróg publicznych: wojewódzkie, powiatowe i gminne o łącznej długości 254 km. Ok. 30 km na zachód od Barlinka przebiega droga krajowa nr 3 oraz ok. 30 km na południowy wschód od Barlinka przebiega droga krajowa nr 22. Obie drogi są dostępne z Barlinka poprzez drogę wojewódzką nr 156. W mieście przecinają się dwa szlaki komunikacyjne biegnące wzdłuż dróg wojewódzkich: nr 151 Gorzów Wielkopolski – Świdwin oraz nr 156 Lipiany – Drezdenko. Obie drogi wojewódzkie łączy wspólny ok. 700-metrowy odcinek obu dróg, przebiegający przez ul. Niepodległości, która jest centralną ulicą miasta, przebiegającą przez obszar gęstej zabudowy o charakterze handlowo-mieszkaniowym. W efekcie na tym odcinku prowadzony jest jednocześnie ruch miejski i tranzytowy obsługujący m. in. lokalne zakłady pracy. W Barlinku zbiegają się także drogi powiatowe: nr 1576Z z Jesionowa, nr 2111Z z Ław, nr 2151Z ze Strapia oraz nr 2155Z z Chrapowa.

Problemy Gminy w sferze infrastruktury koncentrują się wokół takich działań jak: budowa obwodnicy łączącej ruch tranzytowy z centrum miasta, niewystarczająca liczba miejsc parkingowych, szczególnie w centrum, gdzie dynamicznie rozwija się działalność usługowa oraz prowadzenie dalszych prac inwestycyjnych związanych budową i remontem dróg gminnych.

Komunikacja Miejska

W Barlinku funkcjonuje komunikacja miejska Mini bus, która znacznie ułatwia przemieszanie się mieszkańcom i przyjezdnym na obszarze miasta. Na komunikację zewnętrzną składa się PKS oraz prywatni przewoźnicy. Za ich pośrednictwem obsługiwane są połączenia z takimi miastami jak: Cedynia, Choszczno, Gorzów Wlkp., Jelenia Góra, Kołobrzeg, Koszalin, , Myślibórz, Stargard Szcz., Szczecin, Zielona Góra.

Infrastruktura gospodarki wodno-ściekowej

Łączna długość sieci wodociągowej na terenie Gminy Barlinek wynosi 139,2 km i w porównaniu do roku 2008 jest dłuższa o 1,5 km. Sieć miejska niezmiennie od wielu lat ma długość 26,7 km. Wodociągi miejskie zbudowane są 60% z rur żeliwnych, natomiast pozostałe 40% sieci stanowią rury PCV, PE oraz stalowe. Na terenie miasta występuje przewaga sieci wodociągowej o średnicach poniżej Ø 110 mm oraz Ø 110-220 mm. Obok wodociągów miejskich pracują w mieście wodociągi lokalne zakładów :Barlinek S.A., CAPARO FORGING: BOMET, betoniarnia oraz szpital miejski i wodociąg na terenie ogródków działkowych.

Sieć wodociągowa w mieście i gminie Barlinek				
		2008	2009	2010
Długość czynnej sieci rozdzielczej (w km)	miasto	26,7	26,7	26,7
	gmina	137,7	138,8	139,2
Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania(szt.)	miasto	1013	1020	1028
	gmina	1769	1781	1792
Woda dostarczana gospodarstwom domowym (w dam ³)	miasto	457,3	448,6	450,3
	gmina	621,9	595,4	616,2
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej*	miasto	14209	14090	14057
	gmina	18404	19386	19266

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji z Banku Danych Lokalnych i Urzędu Miejskiego w Barlinku.

** Na zmiany konkretnych wielkości mają wpływ przede wszystkim migracje ludności.*

W 2011 r. w eksploatacji znajduje się 11 stacji uzdatniania wody, za pomocą których rozprowadzano wodę do 30 miejscowości na terenie gminy. Stacje uzdatniania występują w następujących miejscowościach:

- 1) Barlinek – zaopatruje w wodę miasto
- 2) Dzikowo – zasila w wodę miejscowości: Dzikowo, Dzikówko, Ożar
- 3) Lutówko – zaopatruje w wodę miejscowości: Lutówko, Janowo, Jaromierki, Laskówko, Równo, Rówienko oraz Osinę
- 4) Moczkowo – zaopatruje w wodę: Moczkowo, Oś. Leśnika, część wsi Dzikówko oraz Brunki;
- 5) Mostkowo – woda dostarczana jest do miejscowości: Mostkowo, Swadzim, Wiewiórki, Pustać oraz Swadzim;
- 6) Niepłocko – zaopatruje w wodę wieś Niepłocko;
- 7) Nowa Dziedzina – w wodę zaopatrywane są miejscowości Nowa Dziedzina i Strapie;
- 8) Płonno – zaopatruje w wodę wsie Płonno oraz Krzynka;
- 9) Rychnów – zasila miejscowości: Rychnów oraz Kinice (gm. Nowogródek Pom.);
- 10) Stara Dziedzina – dostarcza wodę do wsi Stara Dziedzina, Jarząbki, Kolonia, Żelice oraz Dziedzice;
- 11) Wilcze – zaopatruje w wodę wieś Wilcze

W gminie Barlinek funkcjonują 3 oczyszczalnie ścieków, które zlokalizowane są na terenie miasta Barlinka oraz miejscowościach Rychnów i Lutówko.

- 1) Oczyszczalnia ścieków w Barlinku- miasto jest skanalizowane systemami kanalizacji sanitarnej, deszczowej oraz ogólnospławnej. Oczyszczalnia posiada decyzje o pozwoleniu wodno-prawnym na maksymalny zrzut ścieków do 6.100 m³/dobę. Średniodobowy zrzut ścieków do zbiornika w porze suchej 3.100 m³/dobę w okresie ulewnych deszczy do 5.500 m³/dobę. Oczyszczalnia z uwagi na 16 letnią eksploatację wymaga modernizacji oraz częściowej rozbudowy.
- 2) Oczyszczalnia w ścieków w Rychnowie – miejscowość jest skanalizowana w rejonie dawnego PGR. Oczyszczalnia posiada pozwolenie wodno-prawne na eksploatację. Maksymalna przepustowość oczyszczalni wynosi 60 m³/dobę. Planowana jest likwidacja i budowa nowej oczyszczalni o większej przepustowości
- 3) Oczyszczalnia ścieków w miejscowości Lutówko – Zdecydowano o jej likwidacji. Ścieki w miejscowości Lutówko będą tłoczone na oczyszczalnię ścieków w Barlinku.

Oczyszczalnia spełnia wymagania decyzji o pozwoleniu wodno-prawnym na zrzut ścieków oczyszczonych do odbiornika.

W 2010 r. odebrano i oczyszczono na oczyszczalniach 1.195 tys. m³ ścieków, w tym na oczyszczalni w Barlinku 1.153,7 tys. m³. Ścieki socjalno-bytowe rozliczone odczytami za rok 2010 wyniosły ogółem 820,1 tys. m³.

Przedsiębiorstwo Wodociągowo-Kanalizacyjne „Płonia”

Od 1 stycznia 2009 r. działa na terenie gminy Przedsiębiorstwo Wodociągowo-Kanalizacyjne "Płonia" Sp. z o.o. Spółka prowadzi na terenie miasta i gminy Barlinek działalność w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz zbiorowego odprowadzania ścieków w oparciu o zezwolenie wodno-prawne wydane przez Burmistrza Barlinka z dnia 31 grudnia 2008r. Spółka realizuje przedsięwzięcie pn.: „Uporządkowanie Gospodarki Wodno-Ściekowej na terenie Aglomeracji Barlinek, gmina Barlinek”, które obejmuje:

- budowę 19,385 km nowej sieci kanalizacyjnej;
- modernizację 2,993 km sieci kanalizacyjnej;
- budowę 11 kpl. głównych pompowni ścieków, 32 kpl. pompowni lokalnych;
- 2 szt. Separatorów;
- przebudowę oczyszczalni ścieków w Barlinku;
- przebudowę stacji uzdatnia wody w Moczkuwie;
- budowę 0,656 km przesyłowej sieci wodociągowej, modernizacja 6,346 km przesyłowej sieci wodociągowej;
- modernizację sieci wodociągowej w celu podniesienia ciśnienia w miejscowości Barlinek – budowa 3 komór szczelnych.

Zaopatrzenie w ciepło

Podstawowym źródłem ciepła dla systemu ciepłowniczego miasta Barlinek jest Ciepłownia Miejska PEC Barlinek, która funkcjonuje od 1992 r. Moc Ciepłowni to 25,44 MW, ciepło wyprowadzane jest z niej magistralą cieplną napowietrzną o średnicy 2Xdn 300. Ciepło przesyłane jest z ciepłowni za pomocą sieci cieplnej wysokoparametrowej do węzłów cieplnych, a następnie, poprzez zewnętrzne sieci niskoparametrowe, lub bezpośrednio do instalacji odbiorczej w budynkach odbiorców. Moc cieplna zamówiona przez odbiorców w

2010 r. wyniosła 13,43 MW. Ciepłownia Miejska PEC Barlinek jest typową ciepłownią wodną, w której zabudowane są 2 kotły wodno-rurowe WR-5, o mocy 5,815 MW, WR-10, o mocy 11,63 MW, WR-8M, o mocy 8 MW. Kocioł WR-5 i WR-10 wykonane są w tradycyjnej technologii, natomiast kocioł WR 8M wykonany jest w technologii ścian szczelnych. Wszystkie kotły są opalane miałem węglowym. Potrzeby cieplne odbiorców zaspokajane są również z 6-ciu kotłowni lokalnych.

Źródła ciepła w PEC-u			
Lp.	Nazwa obiektu	Właściciel	Moc zainstalowanych kotłów [MW]
1.	Ciepłownia ul. Bonifacego 25	PEC	25,44
2.	Kotłownia gazowa ul. Kombatantów 3	PEC	0,60
3.	Kotłownia gazowa ul. 31 Stycznia 8	PEC	0,418
4.	Kotłownia gazowa ul. Strzelecka 25	PEC	0,108
5.	Kotłownia na biomasę ul. Szpitalna 10	PEC	0,120
6.	Kotłownia węgla ul. Gorzowska 66	PEC	0,070
7.	Kotłownia elektryczna ul. Leśna 10	PEC	0,024

Sieci cieplne

W systemie ciepłowniczym m. Barlinek występują zarówno sieci wysoko jak i niskoparametrowe. Łączna długość sieci wysokoparametrowych (w tym przyłączy) wynosi 8,47 km, natomiast niskoparametrowych 5,86 km. Nastąpił przyrost długości sieci w stosunku do roku 2009 o 0,77 km. Sieć ciepłownicza PEC-u dostarcza ciepło do klientów poprzez 43 węzły cieplne, z czego 29 stanowi własność Spółki.

Zapotrzebowanie mocy cieplnej odbiorców				
	2007	2008	2009	2010
Wielkość sprzedaży - GJ	71178	76731	76320	90457
Moc zamówienia na koniec okresu -MW	12,56	12,92	13,18	13,64

W roku 2010 dzięki kolejnym inwestycjom przyłączeniowym obejmującym podłączenie do sieci cieplnej GWC Przemysłowa, Budynków Niepodległości 10,

Mickiewicza 1, Stycznia 1, obiektu handlowego „Lidl” uzyskano dalszy wzrost mocy zamówieniowej oraz uzyskano zwiększoną wielkość sprzedaży ciepła

Gospodarka odpadami i utrzymanie czystości

Zgodnie z wymogami ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach Gmina Barlinek posiada uchwalony przez Radę Miejską Plan Gospodarki Odpadami dla Miasta i Gminy Barlinek na lata 2004 – 2011. Na terenie gminy znajdują się dwa nieczynne wysypiska śmieci w miejscowościach Rychnów i Strapie, które zostały zamknięte. Obecnie odpady wywożone są do składowiska odpadów w miejscowości Dalsze w gminie Myślibórz, którym zarządza firma EKO-MYŚL”. Polityka w zakresie gospodarki odpadami oraz utrzymania porządku i czystości w gminie realizowana jest przez Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Barlinku Sp. z o. o.

Wywóz odpadów

W ramach tej działalności prowadzony jest wywóz odpadów przez PGK z terenów Gminy Barlinek, Gminy Nowogródek Pom., Gminy Przelewice, Gminy Lipiany i Gminy Pełczyce. W 2010 r. wywieziono 4271,33 ton odpadów komunalnych, w tym z gminy Barlinek 3925,91 tony, Przelewice 67,84 tony, Nowogródek Pom. 222,23 tony, Lipiany 35,92 tony, Pełczyce 19,43 tony oraz 378,14 tony pozostałych odpadów. W ramach prowadzonej przez przedsiębiorstwo selektywnej zbiórki odpadów w gminach Barlinek i Nowogródek Pom. pozyskano 50,6 tony makulatury, 180,88 ton szkła, 35,39 tony tworzyw sztucznych. Ponadto w ramach prowadzonej w szkołach zbiórki baterii udało się zebrać ok. 0,62 tony tego odpadu. Zebrano również 9,68 tony zużytego sprzętu elektronicznego i 112,8 tony gruzu ceglanego. Spółka zajmuje się również odbiorem nieczystości płynnych ze zbiorników bezodpływowych od mieszkańców i przedsiębiorstw. W roku 2010 wywieziono 8380 m³ z Gminy Barlinek, 390 m³ z gminy Nowogródek Pom., 150 m³ z gminy Pełczyce, 50 m³ z gminy Lipiany. Łącznie 8970 m³ płynnych nieczystości.

Utrzymanie porządku i czystości

Na bieżąco prowadzone są przez PGK działania w zakresie utrzymania i pielęgnacji terenów zielonych, parków i placów zabaw. W ramach utrzymania infrastruktury turystycznej

systematycznie oczyszczane i odnawiane są trasy turystyczne oraz elementy małej infrastruktury turystycznej. Ponadto prowadzone są działania związane z właściwym utrzymaniem dróg poprzez ich odśnieżanie w okresie zimowym oraz wykaszanie poboczy w celu poprawy bezpieczeństwa użytkowników dróg w pozostałym okresie.

2.6. Infrastruktura okołobiznesowa

Kostrzyńsko-Słubicka Specjalna Strefa Ekonomiczna

Założeniem Specjalnych Stref Ekonomicznych jest przyspieszenie rozwoju gospodarczego, na wyznaczonych obszarach kraju. Odbywa się to poprzez zwolnienia z podatków, a także pomoc dla przedsiębiorców, którzy uzyskali pozwolenie na działalność w ramach SSE.

Kostrzyńsko-Słubicka Specjalna Strefa Ekonomiczna została utworzona w 1997 r., jest jedną z największych i najszybciej rozwijających się SSE w Polsce. Jest to jedna z czternastu specjalnych stref ekonomicznych na terenie zachodniej Polski z 29 podstrefami inwestycyjnymi w województwach: lubuskim, zachodniopomorskim i wielkopolskim. Całkowita powierzchnia strefy to 1186,38 ha. Według obowiązującego rozporządzenia strefa ma działać do 31 grudnia 2020 r. W województwie zachodniopomorskim funkcjonują: Podstrefa Karlino, Podstrefa Barlinek, Podstrefa Goleniów, Podstrefa Police, Podstrefa Gryfino, Podstrefa Białogard.

W Gminie Barlinek w ramach K-SSSE funkcjonuje Firma Barlinek Inwestycje będący największym pracodawcą w gminie i okolicach.

Warunkiem do prowadzenia działalności gospodarczej na terenie K-SSSE jest:

- uzyskanie od K-S SSE S.A. zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej;
- poniesienie nakładów inwestycyjnych w wysokości min. 100 tys. Euro.

Mały przedsiębiorca (do 50 pracowników) podejmujący działalność gospodarczą na terenie Kostrzyńsko-Słubickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej może skorzystać ze zwolnienia z podatku dochodowego CIT w wysokości 70% poniesionych nakładów inwestycyjnych lub 70% dwuletnich kosztów pracy.

Średni przedsiębiorca (do 250 pracowników) podejmujący działalność gospodarczą na terenie Kostrzyńsko-Słubickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej może skorzystać ze zwolnienia z podatku dochodowego CIT w wysokości 60% poniesionych nakładów inwestycyjnych lub 60% dwuletnich kosztów pracy.

Duży przedsiębiorca podejmujący działalność gospodarczą na terenie Kostrzyńsko-Słubickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej może skorzystać natomiast ze zwolnienia z podatku dochodowego CIT w wysokości 50% poniesionych nakładów inwestycyjnych lub 50% dwuletnich kosztów pracy.

Niezwykle istotną zmianą w ostatnich latach jest nowelizacja ustawy o Specjalnych Strefach Ekonomicznych z dnia 4 sierpnia 2009, umożliwia rozszerzenie strefy oraz korzystanie z preferencji podatkowych również na terenach prywatnych - poza tradycyjnym obszarem SSE, który był ograniczony wyłącznie do wcześniej wyznaczonego terenu.

Organizacja Przedsiębiorców Barlinek

Organizacja Przedsiębiorców Barlinek jest stowarzyszeniem posiadającym osobowość prawną, które funkcjonuje od 2003 r. Organizacja zrzesza osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą i prawne podmioty gospodarcze popierające cele stowarzyszenia. Obecnie do stowarzyszenia należy 45 firm i przedsiębiorców z Barlinka i okolic. Przedsiębiorcy zrzeszeni w organizacji zatrudniają ponad 3500 pracowników. Podstawowymi celami i zadaniami OPB są: wspieranie i promowanie inicjatyw gospodarczych i społecznych, świadczenie pomocy i doradztwa w rozwoju przedsiębiorczości i działalności gospodarczej, propagowanie wartości etycznych w biznesie, pomoc w nawiązywaniu kontaktów gospodarczych, ochrona swoich członków oraz świadczenie pomocy wzajemnej na ich rzecz, wyrażanie wspólnego stanowiska i opinii w sprawach publicznych w tym gospodarczych, prowadzenie i wspieranie działalności charytatywnej, społeczno kulturalnej, szkoleniowej, oświatowej.

Od 2006 r. OPB jest wydawcą lokalnego dwutygodnika „Puls Barlinka”. W 2008 roku Organizacja Przedsiębiorców Barlinek otrzymała „Medal za zasługi dla Barlinka”.

Stowarzyszenie „Lider Pojezierza”

Zostało utworzone w 2006 r. jako partnerstwo trójsektorowe, składające się z partnerów: społecznych, publicznych i gospodarczych. Obecnie obszarem działania Stowarzyszenia jest

12 gmin w czterech powiatach województwa zachodniopomorskiego: z powiatu myśliborskiego: Barlinek, Boleszkowice, Dębno, Myślibórz i Nowogródek Pomorski, z powiatu choszczeńskiego: Choszczno, Krzęcin, Bierzwnik i Pełczyce, z powiatu pyrzyckiego Lipiany i Przelewice oraz z powiatu gryfińskiego Trzcińsko-Zdrój. Głównym zadaniem Stowarzyszenia jest rozwój obszarów wiejskich, w tym także gospodarczy.

Beneficjenci za pośrednictwem Stowarzyszenia „Lider Pojezierza” mogą otrzymać dofinansowanie z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na aktywizację i integrację społeczności lokalnej oraz na tworzenie i rozwijanie działalności gospodarczej na obszarach wiejskich:

- w ramach działania „**Małe projekty**” istnieje możliwość uzyskania dofinansowania do 25 tys. zł na takie projekty jak: rozwój agroturystyki i turystyki, budowa/odbudowa małej infrastruktury turystycznej, wprowadzenie na rynek produktów opartych na naturalnych surowcach i zasobach, inwestycje służące kultywowaniu tradycyjnych zawodów i rzemiosła,
- w ramach działania „**Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej**” rolnicy, ich współmałżonkowie i domownicy mogą uzyskać dofinansowanie do 100 zł na prowadzenie działalności gospodarczej.
- działanie „**Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw**” skierowane jest do osób zamieszkujących obszary wiejskie, które chcą rozpocząć lub rozwinąć działalność gospodarczą. Wartość dofinansowania zależna jest od ilości stworzonych miejsc pracy: 100 zł za 1 miejsce pracy, 200 zł za 2 miejsca pracy i 300 zł za 3 miejsca pracy.

Instytucje finansowe o charakterze komercyjnym

Na terenie Gminy Barlinek swoje przedstawicielstwa mają następujące **banki**: GBS Bank przy ul. Strzeleckiej 2 posiadający jeszcze 4 punkty obsługi klienta zlokalizowane na terenie gminy, PKO SA ul. Sądowa 8, PKO BP Oddział nr 1 w Barlinku ul. Szpitalna 1, Alior Bank S.A. Placówka partnerska ul. Gorzowska 69, Bank BPH. Placówka partnerska ul.

Niepodległości 34, Credit Agricole Bank Polska S.A. Centrum Kredytowe ul. 31 Stycznia 1 /10, Euro Bank S.A. Placówka ul. Niepodległości 32 /1, Getin Noble Bank ul. Niepodległości 4 a.

2.7. Potencjał inwestycyjny

Zachęty i ulgi podatkowe dla inwestorów w Barlinku

Instrumentem prawno-podatkowym zachęcającym przedsiębiorców do inwestowania w gminie Barlinek jest system zwolnień od podatków. Przepisem regulującym jest Uchwała Nr XIII/107/2007 Rady Miejskiej w Barlinku z dnia 27 września 2007 r w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości w ramach pomocy de minimis na wspieranie nowych inwestycji na terenie Gminy Barlinek.

Przedsiębiorcy mogą się starać o zwolnienia z podatku od nieruchomości w związku z utworzeniem nowego lub rozbudowę istniejącego przedsiębiorstwa lub w przypadku nabycia przedsiębiorstwa, które jest w likwidacji. Warunkiem zwolnienia od podatku jest realizacja inwestycji na terenie Gminy Barlinek.

Na okres 1 roku podatkowego zwolnienie przysługuje w związku z realizacją inwestycji nie mniejszej niż 50.000 zł. Na okres 2 lat podatkowych w związku z realizacją inwestycji nie mniejszej niż 250.000 zł. Zwolnienie od podatku na okres 3 lat może otrzymać przedsiębiorca realizując inwestycję w kwocie nie mniejszej niż 1.000.000 zł. Na okres 5 lat inwestując kwotę nie mniejszą niż 5.000.000 zł.

Działalność gospodarcza związana z inwestycją, na którą udzielono pomocy w ramach Programu, powinna być prowadzona co najmniej 5 lat.

Gmina wspiera inwestorów poprzez:

- Pomoc z zakresu poszukiwania odpowiednich terenów (będących nie tylko własnością Gminy Barlinek) pod inwestycje dla potencjalnych inwestorów.
- Pomoc w zakresie uzyskania rzetelnych informacji na temat m.in.: rynku pracy na terenie gminy, dostępnych usług, istniejących zakładów produkcyjnych itp.
- Pomoc w przygotowaniu i realizacji inwestycji.
- Świadczenia usług z zakresu wydania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz uzyskania pozwoleń na budowę.
- Świadczenie usług z zakresu prowadzenie ewidencji gospodarczej.

3. Identyfikacja problemów

GŁÓWNE PROBLEMY PRZEDSIĘBIORCZOŚCI W BARLINKU

PROBLEM PODSTAWOWY:

NIESPRZYJAJĄCE WARUNKI DLA ROZWOJU FIRM I WZROSTU AKTYWNOŚCI LUDZI MŁODYCH

W trakcie prac grupy roboczej, na podstawie zebranego materiału diagnostycznego, w tym wyników ankiet dokonano analizy głównych problemów, których występowanie utrudnia rozwój przedsiębiorczości na terenie gminy Barlinek.

Główne problemy składające się na niesprzyjające warunki dla rozwoju firm i wzrostu aktywności ludzi młodych:

- 1. BRAK TERENÓW POD INWESTYCJE.**
- 2. NIEDOSTATECZNIE WYKORZYSTANY POTENCJAŁ TURYSTYCZNY GMINY**
- 3. NIEWYSTARCZAJĄCE DORADZTWO DLA MIROPRZEDSIĘBIORCÓW ORAZ MAŁYCH I ŚREDNICH PRZEDSIĘBIORSTW.**
- 4. KIERUNKI KSZTAŁCENIA NIEADEKWATNE DO POTRZEB RYNKU PRACY**
- 5. BRAK WSPARCIA GMINY W POSZUKIWANIU ZAGRANICZNYCH PARTNERÓW GOSPODARCZYCH**
- 6. NIEWYSTARCZAJĄCA PROMOCJA PRZEDSIĘBIORCZOŚCI (WEWNĘTRZNA I ZEWNĘTRZNA)**
- 7. NISKIE WYKORZYSTANIE POTENCJAŁU LUDZI MŁODYCH**
- 8. NIEDOSTATECZNIE ROZBUDOWANA INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA –ŻŁOBKI, PRZEDSZKOLA**

PROBLEM GŁÓWNY 1: BRAK TERENÓW POD INWESTYCJE

Przyczyny

- 1) brak strefy przemysłowej z pełną infrastrukturą,
- 2) niewystarczający stan infrastruktury drogowej i technicznej, zwłaszcza wodno-ściekowej,
- 3) prywatna własność terenów, które mogłyby być przeznaczone pod inwestycje.

Skutki:

- 1) firmy planujące rozwój przenoszą się poza Barlinek,
- 2) ograniczenie możliwości tworzenia i rozwoju firm,
- 3) mniejsza konkurencyjność w przyciąganiu inwestorów zewnętrznych,
- 4) mniej firm i miejsc pracy to mniejsze wpływy do budżetu.

PROBLEM GŁÓWNY 2: NIEDOSTATECZNIE WYKORZYSTANY POTENCJAŁ TURYSTYCZNY GMINY

Przyczyny

- 1) niewystarczający poziom rozwoju infrastruktury turystycznej,
- 2) niedostateczny poziom wykorzystania walorów turystycznych gminy,
- 3) niewykorzystane tereny pod inwestycje
- 4) niewystarczająca ilość atrakcji turystycznych przyciągających turystów.

Skutki:

- 1) Niedostatecznie wykorzystane możliwości rozwoju przemysłu turystycznego,
- 2) Niedostateczne wykorzystanie możliwości wzrostu dochodów mieszkańców z turystyki.

PROBLEM GŁÓWNY 3: NIEWYSTARCZAJĄCE DORADZTWO DLA MIROPRZEDSIĘBIORCÓW ORAZ MŚP

Przyczyny:

- 1) nieprzyjazne procedury dostępu do funduszy zewnętrznych, wstrzymywanie dofinansowań, błędy urzędników,
- 2) niedostosowana do potrzeb i oczekiwań informacja o funduszach unijnych dla przedsiębiorców,
- 3) brak inkubatora przedsiębiorczości wspierającego nowopowstałe podmioty w zakresie:
 - finansów
 - przepisów prawa
 - przepisów konsumenckich
 - funduszy unijnych
 - marketingu,
- 4) brak kursów i szkoleń podnoszących kwalifikacje pracowników,
- 5) wysokie koszty kredytów, wysokie oprocentowanie,
- 6) brak kapitału początkowego na rozwinięcie działalności gosp.,
- 7) brak instrumentu umożliwiającego korzystanie zainteresowanych ze szkoleń – wysoki koszt i trudności w wyborze właściwej oferty.

Skutki:

- 1) niedostateczna informacja i wiedza przedsiębiorców oraz osób zamierzających rozpocząć prowadzenie działalności o warunkach prawnych, finansowych itp.,
- 2) niewystarczający dopływ funduszy zewnętrznych do przedsiębiorców na prowadzenie działalności gospodarczej,
- 3) brak wsparcia dla zagrożonych upadkiem nowopowstałych mikroprzedsiębiorstw.

PROBLEM GŁÓWNY 4: KIERUNKI KSZTAŁCENIA NIEADEKWATNE DO POTRZEB RYNKU PRACY

Przyczyny

- 1) mała aktywność uczelni w dostosowywaniu się do potrzeb rynku pracy,
- 2) mało efektywna praktyczna forma nauki zawodów technicznych,
- 3) niedostateczne środki przeznaczone na placówki kształcenia zawodowego,
- 4) brak wykwalifikowanej kadry,
- 5) wysokie koszty nauki zawodu.

Skutki

- 1) brak wykwalifikowanych pracowników w poszukiwanych zawodach, duże zasoby osób niewykwalifikowanych,
- 2) bezrobocie wśród ludzi w wieku 18-25 lat, 50+,
- 3) brak dostatecznej liczby miejsc pracy,
- 4) bieda, brak perspektyw, dziedziczenie patologicznego stylu życia od rodziców.

PROBLEM GŁÓWNY 5: BRAK WSPARCIA GMINY W POSZUKIWANIU ZAGRANICZNYCH PARTNERÓW GOSPODARCZYCH

Przyczyny:

- 1) niedostateczne wykorzystanie przez gminę kontaktów zagranicznych do celów gosp.,
- 2) niedostateczny obieg informacji gospodarczej,
- 3) niedostateczna oferta inwestycyjna i pozainwestycyjna dla inwestorów zagranicznych.

Skutki:

- 1) niewystarczająca współpraca lokalnych przedsiębiorców z kontrahentami zagranicznymi,
- 2) niewykorzystane możliwości rozwoju gospodarczego jakie mogłaby przynieść większa współpraca gospodarcza z kontrahentami zagranicznymi.

PROBLEM GŁÓWNY 6 : NIEWYSTARCZAJĄCA PROMOCJA PRZEDSIĘBIORCZOŚCI (WEWNĘTRZNA I ZEWNĘTRZNA)

Przyczyny:

- 1) brak cyklicznych spotkań przedstawicieli biznesu z przedstawicielami samorządu,
- 2) brak koordynacji działań związanych z współpracą sektora publicznego i niepublicznego,
- 3) niedostateczna informacja o działaniach dotyczących lokalnych przedsiębiorców,
- 4) brak wspólnych działań podmiotów odpowiedzialnych za tworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości,
- 5) ograniczony katalog ulg podatkowych dla przedsiębiorców.

Skutki:

- 1) niewystarczające dostosowanie się do gospodarki wolnorynkowej,
- 2) dziedziczenie postawy roszczeniowej,
- 3) niewystarczające wykorzystanie potencjału lokalnych przedsiębiorstw,
- 4) mniejsza skuteczność w pozyskiwaniu nowych kontrahentów i rynków zbytu.

PROBLEM GŁÓWNY 7: NISKIE WYKORZYSTANIE POTENCJAŁU LUDZI MŁODYCH

Przyczyny:

- 1) zbyt mała ilość szkoleń i kursów dla młodych przedsiębiorców ułatwiających zdobycie wiedzy i podniesienie kwalifikacji,
- 2) niedostateczna oferta dla ludzi młodych do rozwijania aktywności,
- 3) słaba mobilność zawodowa na rynku pracy,
- 4) brak dostatecznej liczby miejsc pracy,
- 5) brak motywacji do pracy zawodowej, niskie płace,
- 6) ograniczony oferta dla młodych do spędzenia czasu wolnego,
- 7) kierunki kształcenia/ukończone szkoły nieadekwatne do potrzeb rynku pracy.

Skutki:

- 1) odpływ młodych ludzi - wyjazd młodych ludzi za granicę w poszukiwaniu pracy i lepszych zarobków,
- 2) wykluczenie części społeczeństwa z obiegu gospodarczego,
- 3) spadająca kreatywność oraz aktywności społeczna i zawodowa ludzi młodych, brak rak do pracy,
- 4) niedostateczna mobilność na rynku pracy,
- 5) niedostateczne umiejętności i kompetencje społeczne niezbędne w dorosłym życiu.

PROBLEM GŁÓWNY 8: NIEDOSTATECZNIE ROZBUDOWANA INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA – ŻŁOBKI, PRZEDSZKOLA

Przyczyny:

- 1) ograniczone środki publiczne,
- 2) niestabilne przepisy.

Skutki:

- 1) utrudniony powrót do pracy,
- 2) przerwanie pracy zawodowej,
- 3) zmniejszenie konkurencyjności kobiet na rynku pracy,
- 4) ograniczony dostęp do edukacji dla najmłodszych.

4. Analiza SWOT

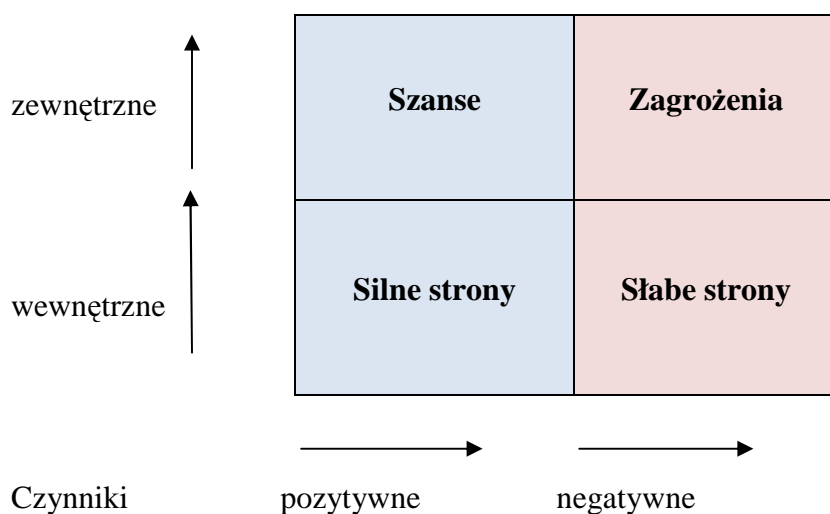
Bardzo ważnym elementem poprzedzającym przygotowanie planu rozwoju strategicznego gminy jest analiza zasobów wewnętrznych gminy (silnych i słabych stron) oraz analiza otoczenia zewnętrznego pod kątem szans i zagrożeń dla dalszego rozwoju.

W celu weryfikacji SWOT w gminie Barlinek odbyły się warsztaty, w których uczestniczyli przedstawiciele samorządu, instytucji rynku pracy, instytucji wsparcia przedsiębiorczości, oraz przedstawiciele lokalnego biznesu.

Biorąc pod uwagę przyszły rozwój przedsiębiorczości w gminie Barlinek dokonano zbiorczej oceny cech fizycznych, społeczno- ekonomicznych, formalno- prawnych itp. rozpoznawanych zarówno w obrębie rozpatrywanego obszaru, jak i w jego otoczeniu.

Analiza polegała na wyodrębnieniu oraz interpretacji czynników kluczowych – mocnych, słabych stron gminy oraz szans i zagrożeń płynących z otoczenia zewnętrznego zwanych SWOT (od skrótu angielskiego: S – strenghts, W – weaknesses, O – opportunities, T – threats), która staje się podstawą do sformułowania podstawowych problemów i zagadnień strategicznych dla gminy. Analiza oparta została na schemacie klasyfikacji, w którym wszystkie czynniki mające wpływ na bieżącą i przyszłą pozycję analizowanej jednostki dzieli się na cztery kategorie zaprezentowanych na poniższym rysunku.

Rysunek 4. Czynniki analizowane w analizie czynników kluczowych

Źródło: G. Gierszewska, M. Romanowska, *Analiza strategiczna przedsiębiorstwa*, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 1999, s. 210

W analizie SWOT szukamy odpowiedzi na pytania :

- Czy zidentyfikowane siły pozwolą wykorzystać szanse, które mogą się pojawić?
- Czy zidentyfikowane słabości nie pozwolą na wykorzystanie szans, które mogą się pojawić?
- Czy zidentyfikowane siły pozwolą przezwyciężyć zagrożenia, które mogą się pojawić?
- Czy zidentyfikowane słabości wzmocnią siłę oddziaływania zagrożeń, które mogą się pojawić?

Mocne strony (wewnętrzne)	Szanse (zewnętrzne)
----------------------------------	----------------------------

<ul style="list-style-type: none"> - Barlinek jako miejsce lokalizacji znanych w całym kraju przedsiębiorstw - rosnąca liczba prywatnych podmiotów gospodarczych - rosnąca baza turystyczna - klimat do rozwoju przedsiębiorczości - trwająca budowa i modernizacja infrastruktury drogowej i kanalizacyjnej - atrakcyjne położenie gminy sprzyjające rozwojowi usług w sferze turystyki - możliwość prowadzenia produkcji ekologicznej - zintegrowane lokalne środowisko przedsiębiorców - zasoby osobowe (bezrobotni szukający pracy, aktywni ludzie młodzi) - posiadanie przez gminę własnej marki: Europejska Stolica Nordic Walking 	<ul style="list-style-type: none"> - możliwość wsparcia i dofinansowania z środków zewnętrznych - istniejące szkolnictwo – zdobycie wykształcenia, przekwalifikowanie - system informacji inwestycyjnej - poprawa jakości dróg - duży przemysł – wsparcie dla mikroprzedsiębiorstw - większa promocja miasta i lokalnej przedsiębiorczości - dywersyfikacja kierunków rozwoju działalności gospodarczej - współpraca międzynarodowa w sferze gospodarczej z gminami partnerskimi z Niemiec, Francji i Szwecji - rozwój rolnictwa ekologicznego i agroturystyki - wsparcie dla MŚP, - rosnące zapotrzebowanie na fachowców
Słabe strony	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> - brak terenów pod inwestycje - brak specjalistycznego doradztwa dla nowopowstałych przedsiębiorstw - nie w pełni wykorzystany potencjał turystyczny miasta - zły stan infrastruktury drogowej i technicznej niezbędnej dla dalszego rozwoju przedsiębiorczości - niedostateczna promocja lokalnych przedsiębiorców - niewystarczająca liczba fachowców 	<ul style="list-style-type: none"> - zła sytuacja gospodarcza kraju - odpływ kreatywnych ludzi z know-how - utrata dużych przedsiębiorstw - niestabilne przepisy - wzrost bezrobocia, - zanik niektórych zawodów rzemieślniczych - duża konkurencja w ubieganiu się o środki unijne

Rezultaty przeprowadzonej podczas warsztatów analizy prezentuje powyższa tabela. Kolejność poszczególnych składników nie ma na celu hierarchizacji ich znaczenia, lecz pełni jedynie funkcję porządkową.

Analiza uwarunkowań gminy Barlinek przy zastosowaniu metody SWOT, wykazuje wśród silnych stron dogodne położenie dla lokalizacji prężnie działających na terenie kraju przedsiębiorstw i sprzyjające rozwojowi usług turystycznych. Wzmocnienie tej silnej strony miasto uzyskało dodatkowo poprzez uzyskanie marki Europejskiej Stolicy Nordic Walking. Jako silną stronę wskazano także rosnącą bazę turystyczną oraz rosnącą liczbę podmiotów gospodarczych.

Lokalne środowisko przedsiębiorców jest zintegrowane co korzystnie wpływa na możliwości współpracy na poziomie lokalnym.

Dodatkowe możliwości rozwoju wynikają także z warunków pozwalających na produkcję żywności ekologicznej.

Istniejące zasoby osobowe, bezrobotni poszukujący pracy oraz aktywni młodzi ludzie stanowią istotny potencjał produkcyjno-usługowy.

Mała oferta terenów pod inwestycje, jak i brak przygotowanych terenów przemysłowych jest jedną z cech Barlinka wymienianych jako jego słabe strony.

Zwrócono również uwagę na niedostateczne doradztwo specjalistyczne dla nowo powstałych przedsiębiorstw oraz niedostateczną promocję lokalnych przedsiębiorców.

Miasto Barlinek nie wykorzystuje w pełni swoich walorów turystycznych. Wraz z powiększającą się bazą turystyczną powinny powstawać nowe atrakcje turystyczne oraz wydarzenia kulturalne przyciągające turystów z zewnątrz.

Stan infrastruktury drogowej i technicznej w Barlinku, która jest niezbędna dla dalszego rozwoju przedsiębiorczości ulega ciągłej poprawie. W najbliższych latach przewidziane są kolejne inwestycje w tym zakresie.

Do najistotniejszych szans rozwoju przedsiębiorczości w Barlinku niewątpliwie należy pozyskanie inwestorów poprzez większą promocję miasta i lokalnej przedsiębiorczości.

Sprzyjać temu będzie także poprawa systemu informacji inwestycyjnej i gospodarczej.

Możliwość uzyskania dofinansowania z środków zewnętrznych zapewni z kolei wsparcie dla istniejących i nowo powstałych firm.

Duże szanse rozwoju gospodarczego dla miasta wynikać mogą z współpracy międzynarodowej z partnerskimi gminami.

Zmiana systemu kształcenia umożliwi przekwalifikowanie osób poszukujących zatrudnienia. Ma to również istotne znaczenie dla dostosowania oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy.

Szansą dla gminy jest ponadto dalszy rozwój rolnictwa ekologicznego i agroturystyki. Zagrożenie dla rozwoju przedsiębiorczości w mieście może stanowić utrata dużych przedsiębiorstw m.in. w związku z bardziej atrakcyjnymi warunkami oferowanymi przez inne miasta inwestorom zewnętrznym oraz

odpływ z terenu gminy kreatywnych, młodych ludzi.

Zagrożeniem jest również potencjalna większa aktywność innych miast regionu w ubieganiu się o środki unijne.

Na poziomie krajowym niebezpieczeństwem dla rozwoju przedsiębiorczości może być zahamowanie wzrostu gospodarczego i faza recesji w gospodarce oraz niestabilne przepisy.

5. Wizja i analiza celów

WIZJA - ZASADY ROZWOJU

Wizja to koncepcja jej potencjału, wyobrażenie pożądanej przyszłości. **Wizję można sformułować w kategoriach osiągania wyznaczonych celów respektując podstawowe zasady rozwoju lokalnego:**

- 1) Wyrównywanie szans i podnoszenie jakości życia.
- 2) Wsparcie dla istniejących inicjatyw gospodarczych i społecznych.
- 3) Tworzenie nowych inicjatyw prospołecznych , wspierających przedsiębiorczość i aktywność społeczną.
- 4) Tworzenie działań o szerokim zasięgu.
- 5) Tworzenie działań o długotrwałych efektach.
- 6) Działania profilaktyczne.

W trakcie prac nad Programem Wspierania i Rozwoju Przedsiębiorczości w Gminie Barlinek na lata 2012-2020 grupa strategiczna pracując metodą aktywnego planowania strategicznego (MAPS) wypracowała treść wizji rozwoju w zakresie przedsiębiorczości:

GMINA BARLINEK MIEJSCEM ROZPOZNAWALNYM W REGIONIE ,
PRZYJAZNYM DLA PRZEDSIĘBIORCÓW, OFERUJĄCĄ ATRAKCYJNE TERENY
DLA INWESTORÓW, POSIADAJĄCĄ DOBRZE ROZWINIĘTĄ TURYSTYKĘ,
DBAJĄCĄ O EDUKACJĘ I KSZTAŁCENIE WYSPECJALIZOWANYCH KADR,
WSPIERAJĄCĄ KRETYWNOŚĆ ORAZ AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNĄ.

CEL PODSTAWOWY (PRIORYTET), CELE GŁÓWNE I CELE OPERACYJNE

**CEL PODSTAWOWY (PRIORYTET W ZAKRESIE PRZEDSIĘBIORCZOŚCI)
WSPARCIE ROZWOJU I PROMOCJA PRZEDSIĘBIORCZOŚCI NA TERENIE
GMINY BARLINEK**

CEL GŁÓWNY 1: TWORZENIE TERENÓW POD INWESTYCJE

CELE OPERACYJNE:

- 1) rozwój i powstawanie przedsiębiorstw na terenie gminy,
- 2) wzrost potencjału inwestycyjnego,
- 3) zwiększenie konkurencyjności gminy na rynku,
- 4) zwiększenie liczby i rozwój firm na terenie gminy.

DZIAŁANIA:

- 1) rozwijanie infrastruktury technicznej, zwłaszcza drogowej i wodno-ściekowej,
- 2) utworzenie strefy przemysłowej z pełną infrastrukturą,
- 3) przekwalifikowywanie gruntów na cele przemysłowe adekwatnie do potrzeb rozwoju przedsiębiorczości,
- 4) pomoc potencjalnym inwestorom w nabywaniu gruntów pod inwestycje gosp. od prywatnych właścicieli,
- 5) zbycie majątku gminnego (działki, nieruchomości).

CEL GŁÓWNY 2: ROZWÓJ TURYSTYKI NA TERENIE GMINY

CELE OPERACYJNE:

- 1) rozwój przemysłu turystycznego,
- 2) wzrost dochodów gminy i dochodów ludności z turystyki,
- 3) koordynacja działań dotyczących turystyki.

DZIAŁANIA:

- 1) dalsza rozbudowa infrastruktury turystycznej,

- 2) promocja i wykorzystanie walorów turystycznych gminy
- 3) utworzenie i działalność Gminnej Organizacji Turystycznej,
- 4) nowe atrakcje turystyczne przyciągające turystów,
- 5) nowe imprezy i wydarzenia kulturalne promujące gminę w skali regionu,
- 6) przygotowanie miejsca do organizowania imprez masowych,
- 7) utworzenie wiosek tematycznych,
- 8) promocja i wykreowanie nowych produktów turystycznych.

CEL GŁÓWNY 3: TWORZENIE RÓŻNORODNYCH FORM WSPARCIA DLA MIKROPRZEDSIĘBIORCÓW ORAZ MAŁYCH I ŚREDNICH PRZEDSIĘBIORSTW

CELE OPERACYJNE:

- 1) usprawnienie przepływu informacji oraz dostarczanie wiedzy niezbędnej do prowadzenia działalności gospodarczej,
- 2) zwiększenie ilości pozyskiwanych środków zewnętrznych przez mikroprzedsiębiorstwa oraz MŚP,
- 3) ograniczenie zjawiska upadania nowopowstałych mikroprzedsiębiorstw.

DZIAŁANIA:

- 1) organizacja kursów i szkoleń podnoszących kwalifikacje pracowników, szeroka informacja skierowana do odpowiednich odbiorców, doradztwo w wyborze oferty (pracodawcy, pracownicy, bezrobotni),
- 2) rozwijanie systemu ulg od podatków,
- 3) nawiązanie współpracy z organizacjami oraz instytucjami wspierającymi przedsiębiorczość,
- 4) organizacja doradztwa w sprawach dostępu do funduszy unijnych,
- 5) utworzenie inkubatora przedsiębiorczości - wsparcie przedsiębiorców i osób otwierających działalność poprzez doradztwo w zakresie:
 - a. finansów,
 - b. przepisów prawa,
 - c. przepisów konsumenckich,
 - d. funduszy unijnych,
 - e. marketingu.

- 6) badanie zapotrzebowania na szkolenia,
- 7) Kampania edukacyjna dla przedsiębiorców,
- 8) szkolenia specjalistyczne dla kadr przedsiębiorstw.

CEL GŁÓWNY 4: DOSTOSOWANIE KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA DO POTRZEB RYNKU PRACY

CELE OPERACYJNE:

- 1) wzrost liczby wykwalifikowanych pracowników poszukiwanych na rynku pracy,
- 2) zmniejszenie bezrobocia osób w wieku 18-25 lat oraz 50+,
- 3) wzrost liczby miejsc pracy,
- 4) wzrost dochodów ludności,
- 5) zmniejszenie zjawisk patologii społecznych.

DZIAŁANIA:

- 1) szkolenia podnoszące kwalifikacje i przygotowujące do prowadzenia działalności gospodarczej,
- 2) współpraca ze Starostwem Powiatowym w Myśliborzu w celu rozwiązania problemu,
- 3) doradztwo w zakresie planowania karier zawodowych.

CEL GŁÓWNY 5: WSPARCIE PRZEZ GMINĘ W POSZUKIWANIU ZAGRANICZNYCH PARTNERÓW GOSPODARCZYCH

CELE OPERACYJNE:

- 1) zwiększenie współpracy gospodarczej lokalnych przedsiębiorców z kontrahentami zagranicznymi,
- 2) wykorzystanie możliwości rozwoju gospodarczego wynikających z wzrostu współpracy przedsiębiorców z kontrahentami zagranicznymi.

DZIAŁANIA:

- 1) stała aktualizacja oferty inwestycyjnej i pozainwestycyjnej dla inwestorów zagranicznych,
- 2) pomoc w nawiązywaniu kontaktów gospodarczych z przedsiębiorcami z zagranicy zwłaszcza z . gminami partnerskimi.

CEL GŁÓWNY 6: SKUTECZNA PROMOCJA PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

CELE OPERACYJNE:

- 1) przełamywanie barier w dostosowywaniu do gospodarki wolnorynkowej,
- 2) integracja społeczna i współpraca w rozwiązywaniu problemów przedsiębiorczości,
- 3) likwidacja postaw roszczeniowych,
- 4) poprawa skuteczności w pozyskiwaniu nowych kontrahentów i rynków zbytu.

DZIAŁANIA:

- 1) powołanie rady konsultacyjno-doradczej ds. przedsiębiorczości jako organu doradczego Burmistrza Barlinka,
- 2) usprawnienie informacji o działaniach dotyczących przedsiębiorczości,
- 3) wspólne inicjatywy i działania podmiotów odpowiedzialnych za tworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości,
- 4) promocja wewnętrzna i zewnętrzna (w skali gminy i regionu), kampanie informacyjno-promocyjne np. społeczne zaangażowanie biznesu, Dni Przedsiębiorczości, targi, konferencje,
- 5) stworzenie i prowadzenie portalu promującego barlineckich przedsiębiorców.

CEL GŁÓWNY 7: AKTYWIZACJA LUDZI MŁODYCH

CELE OPERACYJNE:

- 1) zmniejszenie zjawiska wykluczenia społecznego ludzi młodych,
- 2) zahamowanie zjawiska migracji ludzi młodych,
- 3) wzrost kreatywności ludzi młodych oraz aktywności społecznej i zawodowej ludzi młodych,

- 4) poprawa mobilności zawodowej na rynku pracy,
- 5) wyposażenie młodego pokolenia w umiejętności i kompetencje społeczne niezbędne w dorosłym życiu.

DZIAŁANIA:

- 1) szkolenia i kursy dla młodych przedsiębiorców ułatwiające zdobycie wiedzy i kwalifikacji,
- 2) różnorodna oferta dla rozwijania aktywności i zainteresowań ludzi młodych (w tym np. organizowanie różnych form życia kulturalnego , rekreacji, turystyki i aktywności sportowej) z wykorzystaniem m.in. Europejskiego Centrum Spotkań,
- 3) dodatkowe wsparcie i pomoc przedsiębiorcom, którzy zatrudniają lub wspierają ludzi młodych,
- 4) zachęcanie i wspieranie ludzi młodych w prowadzeniu działalności gospodarczej lub działalności w NGO,
- 5) diagnozowanie i monitorowanie sytuacji ludzi młodych, badanie ich oczekiwań w sprawach rozwoju gminy.

CEL GŁÓWNY 8: ROZWÓJ INFRASTRUKTURY SPOŁECZNEJ (ŻŁOBKI, PRZEDSZKOLA)

CELE OPERACYJNE:

- 1) Zwiększenie liczby dzieci objętych opieką przed podjęciem nauki szkolnej

DZIAŁANIA:

- 1) Promocja i wspieranie zakładania domowych i prywatnych przedszkoli oraz żłobków,
- 2) zwiększenie liczby miejsc w publicznych żłobkach i przedszkolach,
- 3) wspieranie samozatrudnienia (np. tzw. Telepraca, praca w domu, niania na telefon).

6. Wdrażanie Programu oraz jego monitorowanie

Wdrażanie przyjętego Programu Rozwoju i Wspierania Przedsiębiorczości w Gminie Barlinek na lata 2012-2020 wymaga prowadzenia monitoringu osiągnięcia postawionych celów. Zaniechanie kontroli realizacji planu strategicznego skutkuje prawie zawsze gwałtownym spadkiem skuteczności i efektywności procesu wdrożeniowego. Niejednokrotnie prowadzi do odsunięcia realizacji zadań strategicznych w bliżej nieokreśloną przyszłość.

Głównym podmiotem odpowiedzialnym za realizację Programu jest Burmistrz Gminy Barlinek. W przypadku zadań wykraczających poza ustawowe kompetencje zostanie nawiązana współpraca z innymi podmiotami, które będą uprawnione do udzielenia fachowego wsparcia przy realizacji określonych działań.

Po akceptacji przez Radę Miejską Programu Rozwoju i Wspierania Przedsiębiorczości w Gminie Barlinek na lata 2012-2020 następuje realizacja jego zapisów. Z etapem tym łączy się monitoring wdrażania Programu i jego poszczególnych elementów. Monitoring w tym przypadku jest definiowany jako proces systematycznego zbierania i analizowania ilościowych, jakościowych informacji na temat wdrażania projektów, i całego Programu w aspekcie finansowym i rzeczowym, mający na celu zapewnienie zgodności realizacji zadań zapisanych w dokumencie z wcześniej zatwierdzonymi założeniami i celami.

Postępy w realizacji Programu będą na bieżąco monitorowane. Monitorowanie pozwoli z jednej strony na ocenę oczekiwanych wyników już przyjętych zadań, jak i ewentualne korekty w tych zadaniach.

Powszechnie stosowanym w tym zakresie rozwiązaniem jest ocena stopnia i tempa osiągnięcia celów operacyjnych. Służy jej zestaw mierników pozwalających na zweryfikowanie czy dany cel operacyjny został w założonym terminie osiągnięty, czy też nie. Osiągnięcie w założonym okresie wszystkich lub zdecydowanej większości założonych wartości mierników oznaczać będzie osiągnięcie wyznaczonych celów operacyjnych, a to z kolei oznaczać będzie osiągnięcie głównych celów strategicznych. Monitoring zostanie przeprowadzony w oparciu o wskaźniki finansowe i ilościowe. Bazą informacji statystycznej, zbieranej na potrzeby wskaźników monitorowania będą źródła statystyki państwowej (GUS) na poziomie gminy. Poza tym bazę tą będą stanowiły informacje i dane otrzymane od instytucji i organizacji, grup środowiskowych biorących udział w programach związanych z poszczególnymi celami.

Dodatkowo dane uzyskane dzięki wykorzystaniu ankiet oraz szerokiego udziału mieszkańców służyć będą ocenie realizacji oraz uaktualnieniu zapisów programu. Częstotliwość pomiaru, a także raporty wskaźników ustalane będą w zależności od ich kategorii.

Bezpośrednio kontrolę nad realizacją postanowień Programu będzie sprawować specjalnie do tego powołany Zespół Monitorujący, w skład którego wchodzić będą członkowie Zespołu, który pracował nad tworzeniem Programu w sposób partycypacyjny. W Zespole monitorującym winni zasiadać także przedstawiciele wszystkich podmiotów pośrednio lub bezpośrednio związanych z celami dokumentu. Zespół opracuje szczegółowe zasady monitoringu i ewaluacji Programu.

Będąc organem nadzoru społeczności Barlinka nad zadaniami zapisanymi w dokumencie jest on jednocześnie urzeczywistnieniem zasady partnerstwa lokalnego. Społeczny nadzór nad realizacją celów programu jest tym bardziej istotny, że powstał on w związku z realizacją programu „Decydujemy Razem”, którego celem nadrzędnym jest wzmacnianie mechanizmów partycypacyjnych w kreowaniu i wdrażaniu lokalnych polityk publicznych.

Do dobrych praktyk należy przygotowanie przed spotkaniem Zespołu Monitorującego raportu z realizacji programu bazującego na informacjach dostarczanych przez instytucje biorące udział w realizacji zadań strategii. Na zakończenie posiedzenia Zespołu Monitorującego powinien z kolei powstawać protokół rozsyłany do wszystkich członków Zespołu.

Podstawowe wskaźniki monitoringowe zawiera załącznik nr 1 – harmonogram działań Programu Rozwoju i Wspierania Przedsiębiorczości.

Ewaluacja jako następny etap po monitoringu pozwoli odpowiedzieć na pytania:

1. Czy osiągnięto założone cele, a jeżeli nie to, co było tego przyczyną?
2. Czy program (projekt), grupa projektów zostały wdrożone zgodnie z założonym harmonogramem?
3. Czy praca została zrealizowana dobrze?
4. Co pozostało do zrobienia?

Ocena realizacji Programu odbywać się będzie:

- na bieżąco w trakcie realizacji strategii i wykonywania poszczególnych zadań
- po jego zakończeniu
- na podstawie określonych wskaźników, osiągniętego wymiernego rezultatu w porównaniu z okresem minionym, na podstawie oceny analizy sytuacji społeczno-gospodarczej i środowiskowej gminy

Oprócz Zespołu Monitorującego zostanie powołany Koordynator wdrażania Programu Rozwoju i Wsparcia Przedsiębiorczości w Gminie Barlinek na lata 2012-2020. Cele i zadania realizowane będą przy współpracy społeczności lokalnej oraz różnego typu instytucji i organizacji, tak, aby pozytywnym oddziaływaniem objąć teren całej gminy. Powodzenie przyjętych założeń uzależnione będzie od ścisłej współpracy podmiotów, sytuacji w gminie oraz środków finansowych, przeznaczonych na ich urzeczywistnienie.

Skuteczność realizacji zadań gwarantuje wdrażanie w życie zaplanowanych zadań, podejmowanie działań polegających na pozyskiwaniu dodatkowych środków z innych źródeł niż budżet gminy, uświadomienie społeczności lokalnej znaczenia realizacji zaplanowanych przedsięwzięć, upowszechnianie celów i zadań wśród mieszkańców gminy.

Całościowa ocena wymaga odpowiedzi na pytania o zgodność ocenianej polityki z przyjętymi wartościami i zasadami. Ewaluacja jest z natury działalnością z natury normatywną, wykorzystuje się w niej istniejące normy, mogą pojawić się propozycje wprowadzania nowych norm i procedur. Jest także działalnością instrumentalną, jej podstawowym celem jest dostarczanie podmiotom polityki społecznej praktycznej wiedzy potrzebnej przy podejmowaniu decyzji.

Zespół wdrażający Program winien się zbierać co najmniej raz w roku i oceniać poziom wdrażania poszczególnych celów i kierunków działań. Zespół swoją ocenę powinien przekazać Burmistrzowi i Radzie Miejskiej, sugerując przyjęcie proponowanych rozwiązań, np. programów celowych.

Procedura zarządzania Programem będzie przedstawiać się następująco:

Rodzaj działania	Zadania	Podmiot koordynująca/Osoba odpowiedzialna	Częstotliwość
Promocja	<ul style="list-style-type: none"> - na spotkaniach z przedsiębiorcami, organizacjami pozarządowymi i zainteresowanymi osobami - na stronie internetowej gminy i partnerów - na tablicach ogłoszeń - we wkładce prasowej 	<ul style="list-style-type: none"> - koordynator, Władze gminy - koordynator programu - przewodniczący osiedla, sołtys na prośbę koordynatora - koordynator programu 	<ul style="list-style-type: none"> - raz do roku - przed i bezpośrednio po realizacji każdego projektu - jak wyżej
Realizacja projektów	zgodnie z rocznymi planami realizacji przyjmowanymi na każdy rok	- Zespół wdrażający	zgodnie z harmonogramem
Monitoring (obserwacja)	zgodnie z celami strategicznymi	Zespół wdrażający	zgodnie z harmonogramem, Podsumowanie raz na rok do

			końca września
Ewaluacja (ocena)	porównanie osiągniętych rezultatów z założeniami	Zespół wdrażający	raz w roku do końca września
Aktualizacja	Zgodnie z wynikami ewaluacji	Zespół wdrażający	W miarę potrzeb. Nie mniej niż raz na 3 lata

Najlepszą metodą na wprowadzenie zmian w Programie jest weryfikacja w społecznym procesie, powtarzanym, co kilka lat. W trakcie weryfikacji mogą powstawać zupełnie nowe cele szczegółowe i projekty dotyczące tych aspektów życia w gminie, których w dniu dzisiejszym nie przewidziano.

Aktualizacja programu będzie dokonywana, co najmniej raz na 3 lata. Dokument ten jest „otwarty” na społeczną dyskusję oraz wszelkie konstruktywne uwagi i wnioski. Aktualizacja będzie dokonywana w wyniku monitoringu zjawisk społecznych rodzących zapotrzebowanie na pomoc społeczną i potrzeby wynikające z aktualnej sytuacji społeczno – gospodarczej w gminie. Długookresowy charakter planowania strategicznego w zakresie problematyki społecznej wymaga stałego śledzenia zmian prawnych, gospodarczych, politycznych, społecznych i ich uwzględnienia w strategii.

Cechy programów i projektów

Przy konstruowaniu projektów znaczenie będą miały środki, które Rada Miasta i Gminy rocznie będzie przeznaczała na ten cel. Projekty można realizować w ramach:

- własnych zasobów samorządu
- poprzez inne instytucje zewnętrzne,
- poprzez organizacje pozarządowe,

Projekty i programy realizowane w ramach strategii powinny cechować:

1. Celowość- jest to cecha oznaczająca dotarcie z danym programem do środowiska osób rzeczywiście go potrzebujących. Ocena celowości powinna się opierać na rzetelnie przeprowadzonej diagnozie problemu.
2. Skuteczność- jest to zgodność między stanem rzeczy, określonym jako skutek danego działania, a zakładanym celem. Skuteczność jest stopniowana: za skuteczne uznaje się nie tylko działania, których skutki są tożsame z celem, ale i te, które zbliżają do jego osiągnięcia. Skuteczność jest oceną, dla której punktem odniesienia jest wzorzec stanu docelowego. Ten stan docelowy w polityce społecznej może być postrzegany bardziej konkretnie - jako pożądane i zaplanowane zmiany w jakiejś dziedzinie życia społecznego.
3. Efektywność - jest to jedna z pożądanych cech polityki społecznej i jednocześnie kryterium jej oceny. Stosowana jest w polityce społecznej. Jest to relacja między osiągniętymi bądź planowanymi celami danego działania a ponoszonymi lub planowanymi nakładami. Można tego dokonać dwoma sposobami: osiągając maksymalny stopień realizacji celu przy danym nakładzie zasobów lub używając minimalnego nakładu środków, by w jak największym stopniu zbliżyć się do realizacji celu. Efektywne programy, realizowane w ramach strategii, rozwiązują jedną kwestię społeczną, nie przyczyniając się do powstania nowych. Służą zachowaniu równowagi między interesami różnych grup społecznych oraz podnoszą poziom zaspokajania potrzeb społeczeństwa, oszczędnie i wydajnie dysponując posiadanymi środkami.

Załącznik nr 1: Harmonogram działań

Cel/działania	Potencjalni realizatorzy i partnerzy	Podstawowe mierniki/wskaźniki osiągnięć	Źródło informacji o wskaźnikach
ROZWÓJ I WSPARCIE PRZEDSIĘBIORCZOŚCI NA TERENIE GMINY BARLINEK			
1. TWORZENIE TERENÓW POD INWESTYCJE			
1. Rozwijanie infrastruktury technicznej, zwłaszcza drogowej i wodno-ściekowej.	Gmina Barlinek, powiat, województwo, PWK „Płonia”	- liczba zbudowanych i zmodernizowanych km wodociągów i kanalizacji - liczba przyłączy - liczba zbudowanych i zmodernizowanych km dróg	dane z Urzędu Miejskiego i PWK „Płonia”
2. Utworzenie strefy przemysłowej z pełną infrastrukturą	Gmina Barlinek	- utworzona strefa przemysłowa - powierzchnia strefy w ha - liczba podmiotów gosp. funkcjonujących w strefie	dane z Urzędu Miejskiego
3. Dostosowanie planów zagospodarowania przestrzennego do potrzeb rozwoju przedsiębiorczości	Gmina Barlinek, Rada Miejska	- liczba zezwoleń na inwestycje gosp. - powierzchnia zaplanowanych nowych obszarów na cele gospodarcze	dane z Urzędu Miejskiego
4. Pomoc potencjalnym inwestorom w wykupie gruntów od prywatnych właścicieli pod inwestycje gospodarcze	Gmina Barlinek	- ilość zgłoszonych potrzeb - liczba przedsiębiorców, którym udzielono wsparcia	dane z Urzędu Miejskiego
5. Prywatyzacja majątku gminnego	Gmina Barlinek	- wartość majątku sprywatyzowanego - liczba działek - powierzchnia działek	dane z Urzędu Miejskiego

2. ROZWÓJ TURYSTYKI NA TERENIE GMINY

1. Dalsza rozbudowa infrastruktury turystycznej, wykorzystanie walorów turystycznych gminy	Gmina Barlinek, prywatni inwestorzy	- liczba nowopowstałych miejsc noclegowych, punktów gastronomicznych, pensjonatów, hoteli, gospodarstw agroturystycznych, ścieżek turystycznych - liczba i rodzaj zagospodarowanych obiektów i terenów (m.in. tereny Starego Tartaku, tereny po byłej piaskarni, teren boiska dolnego przy ul. Strzeleckiej, Młyn Papiernia, lepsze zagospodarowanie centrum miasta i rynku).	GUS, dane z Urzędu Miejskiego
2. Promocja walorów turystycznych gminy	Gmina Barlinek, organizacje pozarządowe, lokalni przedsiębiorcy	- liczba i rodzaj działań promujących gminę (np. publikacje, imprezy, targi, konferencje, broszury)	dane z Urzędu Miejskiego
3. Utworzenie Gminnej Organizacji Turystycznej	Gmina Barlinek	- działająca aktywnie Gminna Organizacja Turystyczna	dane z Urzędu Miejskiego i od utworzonej organizacji
4. Nowe atrakcje turystyczne przyciągające turystów	Gmina Barlinek, organizacje pozarządowe, lokalni przedsiębiorcy, nieformalne grupy	- liczba i rodzaj nowoutworzonych atrakcji turystycznych (np. aktywne formy wypoczynku, atrakcje o charakterze inwestycyjnym, imprezy, targi, konferencje).	dane z Urzędu Miejskiego
5. Nowe imprezy i wydarzenia kulturalne promujące gminę w skali regionu.	Gmina Barlinek, organizacje pozarządowe, lokalni przedsiębiorcy, osoby zaangażowane	- liczba nowych imprez promujących gminę w skali regionu	dane z Urzędu Miejskiego

6. Przygotowanie miejsca do organizowania imprez masowych	Gmina Barlinek	- utworzone miejsce do przeprowadzenia imprez masowych - liczba zorganizowanych imprez masowych	dane z Urzędu Miejskiego
7. Tworzenie wiosek tematycznych.	LGD, sołtysi, NGO, mieszkańcy	- liczba utworzonych wiosek tematycznych - rodzaj utworzonych wiosek tematycznych	dane z Urzędu Miejskiego
8. Tworzenie i rozszerzanie kalendarza gminnych imprez	Gmina Barlinek	- kalendarz stałych imprez - liczba nowych ofert	dane z Urzędu Miejskiego
9. Promocja i wykreowanie nowych produktów turystycznych	Mieszkańcy gminy	- liczba nowych produktów - rodzaj nowych produktów	dane z Urzędu Miejskiego
3. TWORZENIE RÓRnorodNYCH FORM WSPARCIA ORAZ DORADZTWA DLA MAŁYCH I ŚREDNICH PRZEDSIĘBIORSTW			
1. Organizacja kursów i szkoleń podnoszących kwalifikacje pracowników, szeroka informacja skierowana do odpowiednich odbiorców, doradztwo w wyborze oferty (pracodawcy, pracownicy, bezrobotni)	Gmina Barlinek, Powiat Myśliborski, organizacje pozarządowe, lokalni przedsiębiorcy	- liczba i rodzaj organizowanych kursów oraz szkoleń - liczba uczestników - liczba osób, które w wyniku przekwalifikowania uzyskały pracę lub poprawiły warunki zatrudnienia	dane z Urzędu Miejskiego, Powiatowego Urzędu Pracy, PFRON, dane statystyczne

2. Rozwijanie systemu wsparć i zachęt dla przedsiębiorców w oparciu o Urząd pracy, PFRON oraz systemu ulg podatkowych	Gmina Barlinek, współpraca z PUP i PFROM	<ul style="list-style-type: none"> - liczba i rodzaj przedsiębiorców, którzy skorzystali z ulg. - wartość udzielonych ulg. - liczba i rodzaj przedsiębiorców, którzy korzystając z ulgi poprawiło sytuację w zakresie: <ul style="list-style-type: none"> 1) prowadzonej działalności (wzrost produkcji, wzrost usług, utrzymanie się na rynku) 2) liczby zatrudnionych. 	dane z Urzędu Miejskiego, PUP, PFRON, dane statystyczne
3. Inicjowanie oraz pogłębianie współpracy z organizacjami oraz instytucjami wspierającymi przedsiębiorczość	Gmina Barlinek, lokalni przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe	<ul style="list-style-type: none"> - ocena poziomu współpracy (sposób pomiaru – ankiety, wywiady) - liczba i rodzaj wspólnych inicjatyw 	dane z UM, dane statystyczne
4. Organizacja doradztwa w sprawach dostępu do funduszy unijnych	Gmina Barlinek, organizacje pozarządowe, lokalni przedsiębiorcy	- liczba i rodzaj przedsiębiorstw, które skorzystały z doradztwa	dane z UM, dane statystyczne
5. Utworzenie podmiotu do wspierania przedsiębiorczości np. Inkubatora Przedsiębiorczości - wsparcie przedsiębiorców i osób otwierających działalność poprzez doradztwo w zakresie m. in.: <ul style="list-style-type: none"> a. finansów , b. przepisów prawa, c. przepisów konsumenckich, 	Gmina Barlinek, lokalni przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe	<ul style="list-style-type: none"> - utworzony podmiot do wspierania przedsiębiorczości - liczba i rodzaj korzystających 	dane z UM, dane statystyczne

d. funduszy unijnych, e. marketingu			
6. Szkolenia specjalistyczne dla kadry średniego szczebla w przedsiębiorstwach	Gmina Barlinek, PUP, lokalni przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe	- liczba i rodzaj szkoleń - liczba osób uczestniczących w szkoleniach	dane z UM, PUP, dane statystyczne
4. DOSTOSOWANIE KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA DO POTRZEB RYNKU PRACY			
1. Szkolenia podnoszące kwalifikacje i przygotowujące do prowadzenia działalności gospodarczej	PUP, organy prowadzące szkoły, organizacje pozarządowe	- liczba i rodzaj szkoleń - liczba osób uczestniczących w szkoleniach	dane z PUP, szkół, dane statystyczne
2. Współpraca ze Starostwem Powiatowym w Myśliborzu w celu rozwiązania problemu	Gmina Barlinek, Powiat Myśliborski, PUP,	- liczba i formy współpracy - rodzaj nowych kierunków kształcenia - analiza sytuacji powiązana z zapotrzebowaniem lokalnego rynku pracy	dane z UM, PUP, dane statystyczne
3. Doradztwo w zakresie planowania karier zawodowych	Gmina Barlinek, PUP, szkoły, organizacje pozarządowe	- liczba szkół prowadzących doradztwo zawodowe na terenie gminy - liczba i rodzaj innych form doradztwa zawodowego (np. testy, spotkania, ankiety)	dane z PUP, szkół, UM, dane statystyczne
5. WSPARCIE GMINY W POSZUKIWANIU ZAGRANICZNYCH PARTNERÓW GOSPODARCZYCH			

1. Stała aktualizacja oferty inwestycyjnej i pozainwestycyjnej dla inwestorów zagranicznych	Gmina Barlinek	- oferta inwestycyjna i pozainwestycyjna (np. na stronie www)	dane z UM
2. Pomoc w nawiązywaniu kontaktów gospodarczych z przedsiębiorcami z zagranicy zwłaszcza z . gminami partnerskimi	Gmina Barlinek	- liczba i formy kontaktów (np. wyjazdy, spotkania)	dane z UM
6. SKUTECZNA PROMOCJA PRZEDSIĘBIORCZOŚCI			
1. Powołanie rady konsultacyjno-doradczej ds. przedsiębiorczości jako organu doradczego Burmistrza Barlinka	Burmistrz, Rada Miejska	- utworzona rada konsultacyjno-doradcza - wspólne inicjatywy i działania podmiotów odpowiedzialnych za tworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości (np. kampanie informacyjno-promocyjne, społeczne zaangażowanie biznesu, promocja wew. i zew. Przedsiębiorczości w gminie, targi i konferencje promujące barlineckich przedsiębiorców w skali gminy i regionu, imprezy – Dni Przedsiębiorczości)	dane z UM

2. Stworzenie i prowadzenie portalu promującego przedsiębiorców w gminie Barlinek	lokalni przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe, osoby zainteresowane prowadzeniem portalu	- utworzony portal internetowy - liczba odwiedzających portal	informacje z portal
7. AKTYWIZACJA LUDZI MŁODYCH			
1. Szkolenia i kursy dla młodych przedsiębiorców ułatwiające zdobycie wiedzy i kwalifikacji	PUP, szkoły, instytucje szkoleniowe, organizacje pozarządowe	- liczba i rodzaj szkoleń - liczba osób uczestniczących w szkoleniach	dane z PUP, szkół, dane statystyczne
2. Różnorodna oferta dla rozwijania aktywności i zainteresowań ludzi młodych (w tym np. organizowanie różnych form życia kulturalnego , rekreacji, turystyki i aktywności sportowej) z wykorzystaniem m.in. Europejskiego Centrum Spotkań	Gmina Barlinek, szkoły, instytucje szkoleniowe, organizacje pozarządowe	- liczba i rodzaj ofert	dane z UM, ECS, dane statystyczne
3. Promocja i wsparcie samo zatrudnienia (np. telepraca, praca w domu)	Gmina Barlinek, PUP, organizacje pozarządowe	- liczba osób działających w ramach samozatrudnienia	dane z PUP, dane statystyczne

4. Zachęcanie i wspieranie ludzi młodych w prowadzeniu działalności gospodarczej lub działalności w NGO.	PUP, lokalni przedsiębiorcy, szkoły, organizacje pozarządowe	- ilość spotkań indywidualnych i grupowych	dane z PUP, dane statystyczne
5. Diagnozowanie i monitorowanie sytuacji ludzi młodych	PUP, szkoły, organizacje pozarządowe	- prowadzenie ankiet, wywiadów, diagnoz	dane statystyczne
8. ROZWÓJ INFRASTRUKTURY SPOŁECZNEJ (ŻŁOBKI, PRZEDSZKOLA)			
1. Promocja i wspieranie zakładania domowych i prywatnych przedszkoli oraz żłobków	Gmina Barlinek, lokalni przedsiębiorcy, różne instytucje	- liczba przedszkoli i żłobków (domowych, prywatnych, publicznych) - liczba nowopowstałych miejsc w przedszkolach i żłobkach	dane z UM
2. Wspieranie samozatrudnienia związanego z opieką nad dziećmi (np. niania na tel.)	Gmina Barlinek, PUP, organizacje pozarządowe	- liczba osób, które podjęły samo zatrudnienie - liczba odbiorców usług	dane z PUP, dane statystyczne

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

